

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43CoKR/6/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123442607
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Blaha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6123442607.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Blahu, členiek senátu Mgr. Miriam Kamenskej a JUDr. Martiny Holecovej v právnej veci žalobcu BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zast. Advokátska kancelária JUDr. Veronika Doláková, PhD., s.r.o., so sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 50 361 368 proti žalovanej A. B., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom C. XXX/X, XXX XX D. E. B. o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 3Odi/16/2023-173 zo dňa 13. júna 2024, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 3Odi/16/2023-173 zo dňa 13. júna 2024 z r u š u j e a vec vracia okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie v prvom výroku zrušil oddĺženie dlžníka A. B., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom C. XXX/X, XXX XX D. E. B., ktorý bol oddĺžený rozhodnutím Okresného súdu Banská Bystrica spisová značka 6Odk/303/2022 zo dňa 15.08.2022, pre nepoctivý zámer. V druhom výroku priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa svojou žalobou domáhal zrušenia oddĺženia žalovanej pre nepoctivý zámer z dôvodu podľa § 166g ods. 2 písm. c), f) a h) zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej aj „ZKR“) ako aj z dôvodu správania žalovanej po podaní návrhu, z ktorého nemožno usudzovať, že vynaložila úprimnú snahu riešiť svoj dlh v rámci svojich možností a schopností v zmysle preukazovania poctivého zámeru podľa § 166g ods. 1 ZKR. Žalobca tvrdil, že žalovaná nebola v čase podania návrhu na oddĺženie platobne neschopná, mala dostatočný príjem na postupnú úhradu svojich záväzkov, z jej správania pred podaním návrhu možno usudzovať, že úmyselne naplnila formálne znaky platobnej neschopnosti, aby bola oprávnená podať návrh na oddĺženie. Aktívnu legitimáciu odôvodnil pôvodný žalobca (BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., IČO: 36 432 105) tým, že je veriteľom žalovanej na základe Zmluvy o úvere č. 2000092406, pričom na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 03.08.2021 uzavretej medzi pôvodným veriteľom žalovanej, t.j. spoločnosťou Zinc Euro, a.s. ako postupcom a pôvodne označeným žalobcom BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., bola pohľadávka postúpená na žalobcu. Konkurz na majetok žalovanej bol vedený pred Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 6Odk/303/2022, v rámci ktorého bol dňa 20.08.2022 vyhlásený konkurz na majetok žalovanej. Svoju pohľadávku si pôvodný žalobca v konkurze prihlásil a konkurz na žalovanú bol dňa 24.11.2022 zrušený pre nedostatok majetku.

3. Z obsahu spisu vyplýva, že v priebehu konania na návrh pôvodného žalobcu okresný súd uznesením č. k. 3Odi/16/2023-280 zo dňa 13.02.2025 pripustil zmenu strany sporu na strane žalobcu tak, že namiesto pôvodného žalobcu BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., IČO: 36 432 105 vstúpil do konania na jeho miesto žalobca BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692.

4. Podľa odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalobca odôvodnil svoj návrh tým, že žalovaná nebola v čase podania návrhu platobne neschopná, bola zamestnanou osobou s príjmom postačujúcim na čiastočnú úhradu pohľadávky žalobcu ako aj iných veriteľov, pričom namiesto takéhoto postupu žalovaná využila inštitút oddĺženia a zbavila sa všetkých svojich dlhov. Žalobca navrhol pre zistenie príjmov žalovanej vykonať dopyt na Sociálnu poisťovňu za účelom zistenia príjmov žalovanej v období pol roka pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu. Takýmto dôkazom sa podľa žalobcu preukáže, že žalovaná mala dostatočný príjem na postupnú úhradu svojich záväzkov voči veriteľom, a teda mohla, hoci len čiastočne, uspokojovať pohľadávky veriteľov a preukázať poctivý zámer. Ďalej navrhol vykonať dopyt na Úrad geogézie, katografie a katastra za účelom poskytnutia informácie o vlastníckom práve žalovanej, či nepreviedla svoje nehnuteľnosti alebo či po oddĺžení nenadobudla iné nehnuteľnosti za obdobie štyri roky pred podaním návrhu a dva roky po oddĺžení. Navrhol vykonať aj dopyt na Policajný zbor, dopravný inšpektorát za účelom zistenia informácie o vlastníctve motorových vozidiel v čase pred podaním návrhu na oddĺženie zo strany žalovanej, ako aj dopyt na Centrálny register účtov za účelom zistenia existencie osobných účtov žalovanej, a to za obdobie jeden rok pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu a pol roka po oddĺžení.

5. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobca zaslal žalovanej pred podaním žaloby výzvu na preukázanie poctivého zámeru pri oddĺžení a žalovaná na túto výzvu nereagovala. Žalobca poukazoval na dôvodnú pochybnosť o platobnej neschopnosti žalovanej s odkazom na definíciu platobnej neschopnosti podľa § 3 ods. 2 ZKR, keďže podľa formálnych znakov môže dlžník sám svojím úmyselným konaním navodiť splnenie predpokladov platobnej neschopnosti, aj keď skutočný stav platobnej neschopnosti nezodpovedá. Podľa žalobcu bol stav platobnej neschopnosti spôsobený samotným konaním žalovanej, keď táto prestala splácať dlhy nie z dôvodu objektívnej nemožnosti, nakoľko dosahovala príjem, ale z vlastného subjektívneho rozhodnutia, čím sa jedná o zneužitie inštitútu oddĺženia. Žalobca uvádzal, že zaslal súdu rozpis platieb žalovanej z ktorého vyplýva, že žalovaná pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu disponovala príjmom postačujúcim hoci aj len na čiastočnú úhradu svojich dlhov. Podľa žalobcu, ak žalovaná disponovala dostatočným príjmom na to, aby mohla čo i len sčasti plniť svoje záväzky a uspokojovať pohľadávky svojich veriteľov, nemala využiť inštitút oddĺženia, ale formu splátkového kalendára a týmto preukázať svoj poctivý zámer, v opačnom prípade nie je možné hovoriť o poctivom zámere dlžníka. Žalobca poukázal na dôvodovú správu k zákonu č. 377/2016 Z. z., v zmysle ktorej platobná neschopnosť ako predpoklad oddĺženia je vyvrátená domnienka, ktorú však súd pri rozhodovaní o oddĺžení nemá reálnu možnosť preskúmať a preto sa celý proces dokazovania nepoctivého zámeru presúva na konanie o zrušenie oddĺženia a spočíva na veriteľoch dlžníka. Podľa žalobcu sa žalovaná snažila využiť právnu úpravu orientovanú na osoby, ktoré vlastnia málo majetku alebo majú nízke príjmy, pričom žalovaná takouto osobou nie je, pretože mala stabilný príjem a pokiaľ by mala poctivý zámer a úprimnú snahu riešiť dlhy, riadne by ďalej splácala svoje záväzky alebo by využila inštitút splátkového kalendára, pričom práve pravidelný príjem je základnou podmienkou na povolenie splátkového kalendára. Podľa § 166g ods. 1 ZKR predpokladom poctivého zámeru žalovaného je okrem iného aj jeho úprimná snaha riešiť po podaní návrhu svoj dlh v rámci svojich možností, pričom z konania žalovanej takáto snaha nevyplyva. Oddĺženie nie je určené na ochranu dlžníkov, ktorí sa úmyselne vyhýbajú úhrade svojich záväzkov aj za situácie, ak ich príjem a sociálne podmienky splatenie týchto dlhov umožňujú. Žalovaná ani po vyhlásení konkurzu nevykonala v prospech žalobcu žiadne úhrady svojho záväzku napriek tomu, že sa u nej nijako nezmenili okolnosti, bola naďalej zamestnaná a životné náklady sa nijako nezmenili. Žalovaná by pokračovaním v plnení svojich záväzkov dokázala svoje záväzky splatiť voči všetkým veriteľom. Podľa žalobcu žalovaná podaním vyhlásenia o platobnej neschopnosti navodila stav domnejšej platobnej neschopnosti, aby mohla podať návrh na konkurz. Zo správania žalovanej po podaní návrhu nemožno usudzovať, že vynaložila úprimnú snahu svoj dlh riešiť v rámci možností a schopností a bola naplnená podmienka podľa § 166g ods. 1 ZKR, § 166g ods. 2 písm. f), t.j. že nebola platobne neschopná a úmyselne sa do platobnej neschopnosti priviedla.

6. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalovaná so žalobou nesúhlasila a žiadala ju zamietnuť. Tvrdila, že nemala vedomosť o tom, že pôvodný žalobca bol postupcom pôvodného veriteľa, ktorého označila v návrhu na oddĺženia ako veriteľa. Pri preukazovaní svojho poctivého zámeru podľa § 166g ods. 1 ZKR uviedla, že poskytovala súčinnosť výhradne správkyni konkurznej podstaty ako aj veriteľom a do konkurzu išiel celý jej majetok, t.j. byt, ktorého hodnota bola určená správcom vo výške 55.000,- Eur. Správca vyzval veriteľov o zloženie preddavku na vyhotovenie

znaleckého posudku podľa § 167k ods. 6 ZKR. Výzva pôvodného žalobcu na preukázanie poctivého zámeru je podľa žalovanej v rozpore s dobrými mravmi, keď žalobca je cudzím subjektom, ktorému nebola povinná preukazovať, čo tvorí predmet konkurzného konania, ktorý je súčasťou dokumentácie spisu konkurznej správkyne, do ktorého mohol kedykoľvek prihlásený veriteľ nahliadnuť. Tvrdila, že jej zámer pri oddlžení bol poctivý. Podstatou právnej úpravy oddlżenia formou konkurzu je, aby fyzická osoba bola zbavená dlhov, ktoré nie je schopná splácať. Platobná neschopnosť splácať dlhy jej dala oprávnenie, aby riešila svoj nepriaznivý stav oddlžením – konkurzom. Za splnenia zákonných podmienok bol vyhlásený konkurz ako hlavné insolvenčné konanie a tvrdenie žalobcu, že nebola platobne neschopná, sa nezakladá na pravde, inak by jej Centrum právnej pomoci (ďalej aj „CPP“) neposkytlo právnu pomoc v konaní o oddlžení. Nie je pravdivé tvrdenie žalobcu, že mala dostatočný príjem na postupnú úhradu záväzkov, keď v čase podania žiadosti o oddlžení mala 16 veriteľov, hypotekárny úver a exekučné zrážky vo výške 2/3 z platu, mesačne žila zo 480,63 Eur, platila nájom, stravu, splácala hypotéku, chodila do práce a nevládala uhrádzať manželove dlhy. Splnila jednu z podmienok poctivého zámeru, uviedla všetkých veriteľov a poukazovala na to, že žalobcova pohľadávka sa nevyskytuje v Zozname pohľadávok. Správcovi nezatajila žiadnu informáciu ohľadne majetku a iných záležitostí, poskytla mu riadnu súčinnosť, úmyselne sa neprivedla do platobnej neschopnosti, jej zámer bol poctivý, pred vyhlásením konkurzu sa snažila dlhy uhrádzať, ale s exekúciami už dlhy nebolo viac možné splácať. Nebola dlžná len žalobcovi, ale aj iným veriteľom a s exekúciou nemala žiadne voľné finančné prostriedky, ani nemala možnosť žiadnemu veriteľovi nič platiť alebo niekoho uprednostniť. Vlastnila len byt s hypotékou, nevlastnila žiadne iné peniaze, neinvestovala, nepodnikala, mala len veľké dlhy.

7. V priebehu konania žalovaná poukázala na definíciu poctivého zámeru podľa § 166g ods. 1 ZKR, pričom za najvýznamnejšiu povinnosť dlžníka sa považuje poskytnutie súčinnosti správcovi, ktorá aj poskytla. Ak by sa žalobca prihlásil do konkurzného konania, mohol ako veriteľ zložiť správcovi konkurznej podstaty zálohu na trovy šetrení, čo mohlo viesť k preskúmaniu, či žalovaná mala alebo nemala poctivý zámer, pričom žalobca pozabúda, že žalovaná bola celý čas pod exekúciou. Jej príjmy dosahovali 480,63 Eur, z toho platila nájomné 107,- Eur, elektriku 20,- Eur, hypotéku 115,32 Eur, mobil 60,- Eur, TV 14,60 Eur, stravu 150,- Eur a ostávalo jej na mesiac 13,70 Eur. Konkurz sa skončil dňa 25.11.2022 a ak žalobca žiada poskytnúť informácie o príjme žalovanej vo forme vymeriavacieho základu od 02/2022 do 2/2023, tento nemôže byť relevantným dôkazom skutočného príjmu, ktorý bol žalovanej poukazovaný po odpočítaní exekučných a iných zrážok. Do oddlżenia išla preto, že s exekúciou nebola schopná platiť svoje dlhy a s exekučnými zrážkami sa dostala do bludného kruhu upomienok, výziev a všetky jej záväzky boli viac ako 180 dní po lehote splatnosti a nevedela situáciu riešiť inak ako oddlžením. Poukazovala na to, že je zamestnaná, zaradená v spoločnosti, nič nezdedila, nevyhrala, nezískala dar, ktorý by mohol byť predmetom dobrovoľného plnenia nevymáhateľného záväzku žalobcu. V Zozname veriteľov pri podaní návrhu na oddlžení riadne uviedla všetkých veriteľov, uviedla všetky dôležité informácie, poskytla správcovi súčinnosť, pred podaním návrhu sa úmyselne neprivedla do platobnej neschopnosti, v čase podania návrhu bola platobne neschopná. Tvrdila, že bola platobne neschopná a nebola schopná plniť svoje záväzky v čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu. Výška jej príjmu vyplývala zo spisu, ktorý bol vedený správcom konkurznej podstaty. V čase podania návrhu neexistovala reálna možnosť niečo splácať alebo pomerne uspokojovať veriteľov vzhľadom na to, aká bola celková výška jej dlhov, potom aj výška jednotlivých mesačných splátok, ktoré by mala riadne a včas plniť, by presahovali asi dvojnásobok jej mesačného príjmu. Vo vzťahu k predloženému potvrdeniu Sociálnej poisťovne o výške vymeriavacieho základu žalovanej za obdobie od 01/2022 do 04/2023 žalovaná poukazovala na to, že priemer vymeriavacieho základu bol ovplyvnený aj vyplatenými prémiami za apríl a máj 2022, z ktorých však žalovaná nič nemala, pretože všetko jej zobrala exekúcia. Vo vzťahu k odstúpenému vyplatenému za mesiac 04/2023 uviedla, že sa jednalo o náhradu, pretože bola prepustená zo zamestnania, čo však nemá nič s predmetom konania, keďže je už po oddlžení. Žalovaná mala poctivý zámer, predložila výplatné pásky vystavené pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu, predložila aj súčet pohľadávok veriteľov plus náklady na domácnosť, pričom tieto celkové náklady presahujú 1.660,- Eur. Na pojednávaní dňa 13.06.2024 predložila ďalšie listinné dôkazy, a to prehľad záväzkov – prehľad výdavkov v čase pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu, ďalej fotokópiu výplatných pások za obdobie od 01/2021 do 06/2021, doklady preukazujúce výšku mesačných splátok podľa jednotlivých záväzkov, ktoré boli predložené aj CPP. Tvrdila, že mala príjem 800,- Eur v čistom s tým, že splácala ešte aj úhrady F. G., takže to bolo 500,- Eur, a to je životné minimum, ktoré mala. Jej výdavky boli vyššie ako príjem. Vyplatené odstúpené má náhradu za to, že dostala výpoveď

a odstupné nie je ani výhrou, ani darom, ani dedením. Uviedla, že po prepustení zo zamestnania si hľadá prácu.

8. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobca reagujúc na tvrdenia a obranu žalovanej poukazoval vo vzťahu k jeho výzve voči žalovanej na preukázanie poctivého zámeru na to, že dlžník má poskytovať súčinnosť nielen správcovi, ale aj veriteľom. Pokiaľ žalovaná namietala, že nemala vedomosť o postúpení pohľadávky z pôvodného veriteľa na pôvodného žalobcu, poukazoval na Oznámenie o postúpení pohľadávky a predložil doklady o doručení tohto oznámenia žalovanej. Poukazoval aj na nesprávny postup v rámci konkurzného konania, keď správca nespeňažil majetok žalovanej patriaci do konkurznej podstaty. Vo vzťahu k tvrdeniam žalovanej o exekučných zrážkach namietal, že žalovaná tieto tvrdenia nepreukázala. Podľa žalobcu dlžník môže rozdeliť napr. sumu 200,- Eur mesačne medzi svojich veriteľov tak, že by jednému platil 30,- Eur, druhému 20,- Eur a podobne s tým, že takýto dlžník by mohol splatiť svoje záväzky buď v polovici alebo v celosti do pár rokov a takéhoto dlžníka nie je možné označiť za platobne neschopného. Bolo v majetkových možnostiach žalovanej čiastočne uspokojovať pohľadávky veriteľov, ktorá však takúto snahu nemala. Účelom oddženia má byť nielen ochrana dlžníkov, ktorým sa poskytuje „nový život“, ale má sa myslieť aj na veriteľov, ktorí sú postihnutí oddžením dlžníkov (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 570/2016).

9. Žalobca ďalej na obranu žalovanej reagoval tým, že žalovaná nepreukázala svoju platobnú neschopnosť s jednoznačným preukázaním a kalkuláciou príjmov a výdavkov. Poukazoval na to, že v zápise z osobného stretnutia medzi žalovanou a správcom zo dňa 12.10.2022 ide o nepreverené informácie, keďže príjem dlžníka v rámci konkurzu nepodlieha oddženiu a teda skutočnosti tvrdené žalovanou nie sú preukázané žiadnym spôsobom. Tvrdil, že platobná neschopnosť žalovanej je len tvrdená, je predstieraná, žalobca nie je spôsobilý zabezpečiť k tomu doklady, ktoré sa týkajú osobnej situácie žalovanej a naopak žalovaná je schopná tieto doklady a svoje tvrdenia preukázať, t.j. že jej príjem v danom čase zodpovedal tomu, čo bolo deklarované v zápise so správcom. Z tohto zápisu so správcom vyplýva, že príjem žalovanej mal byť cca 800,- Eur, čo je len približná informácia a nie je jasné, či sa jednalo o čistý príjem, hrubý a či príjem naozaj v takej výške bol. Naznačené výdavky cca 375,- Eur potom znamenajú rozdiel medzi príjmom a výdavkami 425,- Eur mesačne. Určitá suma teda mohla byť použitá aj na čiastočné plnenie vo vzťahu k veriteľom.

10. Vo vzťahu k poskytnutej súčinnosti Sociálnej poisťovne žalobca poukazoval na to, že žalovaná mala priemerný príjem v hrubom 1.719,- Eur, čo v čistom predstavuje cca 1.300,- Eur, pričom v úradnom zázname so správcom žalovaná uviedla, že mala príjem 800,- Eur. Teda, časť svojho príjmu správkyni zatajila a aj pri výsluchu na pojednávaní dňa 25.04.2024 uviedla, že jej čistý príjem bol cca 800,- Eur, čo nezodpovedá výsledkom poskytnutej súčinnosti zo strany Sociálnej poisťovne, teda žalovaná zatajila zvyšný príjem a nepreukázala poctivý zámer. Taktiež na pojednávaní dňa 25.04.2024 žalovaná uviedla, že je nezamestnaná a bolo jej poskytnuté odstupné vo výške 1000,- Eur, avšak z potvrdenia Sociálnej poisťovne vyplýva, že v poslednom mesiaci 3/24 bol vymeriavací základ 9.128,- Eur, čo v čistom predstavuje 6.283,96 Eur. Odstupné bolo evidentne vyplatené vyššie ako uviedla žalovaná, a teda zatajila ďalší zdroj príjmu. Žalovaná síce predložila na pojednávaní dňa 13.06.2024 výplatné pásky za rok 2021, konkurz bol však vyhlásený s účinkami od 20.08.2022 a teda príjem dosahovaný žalovanou pred vyhlásením konkurzu v roku 2022 bol preukázaný potvrdením Sociálnej poisťovne, ktorý bol vyšší oproti príjmu deklarovanej žalovanou výplatnými páskami za rok 2021. Vo vzťahu k vyplateniu odstupného žalobca poukazoval na ustanovenie § 166g ods. 1 ZKR, keď poctivý zámer je definovaný demonštratívnym výpočtom predpokladov a ak dlžník získa iný zdroj príjmov, keď aj odstupné je možné chápať ako výnimočný zdroj, je dlžník povinný poskytnúť veriteľom na uspokojenie nevyhmáateľného dlhu v dôsledku oddženia. Žalovaná tak nepostupovala a preto bol preukázaný jej nepoctivý zámer. Žalovaná nepreukázala ani svoju snahu opäť získať zamestnanie. Podľa žalobcu, pokiaľ v rámci poskytnutej súčinnosti na základe záznamu z jednania so správcom, ako aj vo svojej výpovedi, uviedla žalovaná príjem približne 800,- Eur, na základe potvrdenia Sociálnej poisťovne bol zistený jej príjem v čase pred vyhlásením konkurzu v hrubom cca 1.769,- Eur, čo v čistom predstavuje 1.300,- Eur a teda žalovaná zatajila svoj zvyšný príjem nielen správkyni, ale aj v súdnom konaní, čo preukazuje, že žalovaná nemala pri oddžení poctivý zámer. Rozdiel medzi mesačnými výdavkami deklarovanými žalovanou vo výške 375,- Eur a jej príjmom podľa potvrdenia Sociálnej poisťovne predstavuje cca 1.000,- Eur, t.j. žalovanej ostávala nemalá suma, ktorú bolo možné použiť na čiastočné plnenie dlhu vo vzťahu ku všetkým veriteľom, nielen k žalobcovi. Ak by aj celkové splátky žalovanej boli vyššie ako jej príjem, mohla požiadať o revíziu splátok, takéto úsilie a záujem však neprejavila a nepreukázala.

11. Okresný súd po vykonanom dokazovaní mal preukázané, že žalovaná bola dlžníkom spoločnosti Zinc Euro, a.s. na základe zmluvy č. 2000092406. Následne došlo k postúpeniu pohľadávky na pôvodného žalobcu (BENCONT INVESTMENTS, s.r.o.) na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 03.08.2021, ktoré bolo žalovanej oznámené postupcom v liste zo dňa 13.08.2021. Okresný súd Veľký Krtíš platobným rozkazom č. k. 2Csp/62/2022-106 zo dňa 08.07.2022 zaviazal žalovanú uhradiť žalobcovi sumu 3.943,42 Eur s úrokom z omeškania a nahradiť trovy konania. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 6OdK/303/2022 zo dňa 15.08.2022 bol vyhlásený konkurz na majetok žalovanej ako dlžníka. Konkurz bol následne zrušený z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu.

12. Okresný súd zhrnul výpoveď žalovanej z pojednávania, v ktorej uviedla, že mala poctivý zámer, všetok svoj majetok uviedla v konkurznom konaní, nič nezamlčala. Bola v exekúcii, mala príjem 480,60 Eur po vykonaní zrážok a preto riešila svoju situáciu konkurzom. Správcovi konkurznej podstaty uviedla všetky skutočnosti. Nechcela poškodiť svojich veriteľov, nič nezdedila, nič nedostala darom ani nič nevyhrala. Uviedla, že od 01.04.2024 je nezamestnaná, vedená na úrade práce. Dôvodom skončenia pracovného pomeru bola nadbytočnosť po 35 rokoch a bolo jej vyplatené odstupné na účet vo výške 1.000,- Eur, k čomu nevie predložiť žiadny dôkaz. V čase oddĺženia mala príjem 800,- Eur, ako uviedla konkurznej správkyni. Pred oslovením CPP nekontaktovala jednotlivých veriteľov za účelom riešenia vzniknutej situácie a celková výška jej dlhov bola 70.261,- Eur. V čase podania návrhu na konkurz bolo voči nej vedené exekučné konanie. Z titulu exekúcie jej boli vykonávané zrážky zo mzdy, po vykonaní ktorých jej zostala zo mzdy suma 480,63 Eur. V tom čase bola výška jej výdavkov na byt 170,- Eur, na hypotéku 115,- Eur, na elektriku 30,- Eur, na televíziu a telefón 14,- Eur, pričom rozdiel predstavoval výdavky na stravu. V tom období nemala iný príjem ako zo závislej činnosti. Ak by mala plniť mesačné splátky riadne a včas a v plnej výške podľa pôvodne dohodnutých mesačných splátok jej záväzkov pred ich zosplatnením, predstavovali by sumu 1.400,- Eur. Takto vysoké splátky mala po dobu 10 rokov, ktoré uhrádzala aj za pomoci svojich rodičov.

13. Z odpovedi Sociálnej poisťovne okresný súd zistil, že žalovaná bola registrovaná v informačnom systéme Sociálnej poisťovne ako zamestnanec s pravidelným príjmom od 08.08.2005 do 31.03.2024. Za obdobie od 01/2022 do 08/2022, t.j. v období pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu, predstavoval jej priemerný vymeriavací základ 1.769,34 Eur a za mesiac 03/2024 bol vo výške 9.128,- Eur.

14. Okresný súd nevykonával dokazovanie dopytom na Úrad geodézie a kartografie, na Policajný zbor, dopravný inšpektorát ani na Centrálny register účtov z dôvodu, že žalobca žiadne konkrétne okolnosti vo vzťahu k majetku zisťovaného týmito dôkazmi netvrdil. Tiež nevyhovel návrhu žalobcu na vykonanie dokazovania pripojením celého konkurzného spisu 6OdK/303/2022 z dôvodu, že žiaden konkrétny dôkaz, ktorý mal byť vykonaný z tohto spisu, žalobcom označený nebol. Všetky informácie uvedené v konkurznom spise mohol žalobca zabezpečiť a predložiť spolu so žalobou, pokiaľ si svoju pohľadávku prihlásil a bol veriteľom žalovanej a odkázal na rozhodnutie odvolacieho súdu č. k. 42CoKR/3/2023-144 zo dňa 26.09.2023. Nevyhovel tiež návrhu žalovanej na vykonanie dokazovania výsluchom správcu, keďže zisťovanie zákonného a správneho priebehu konkurzného konania nie je predmetom tohto konania.

15. Po vykonanom dokazovaní okresný súd konštatoval, že podmienky úspešného domáhania sa zrušenia oddĺženia dlžníka sú vymedzené v § 166f ods. 1 ZKR, pričom mal splnenú podmienku aktívnej legitímácie žalobcu ako veriteľa dotknutého oddĺžením, ktorý je aktívne legitimovanou osobou na podanie žaloby, pretože aj keď žalovaná namietala, že žalobca si svoju pohľadávku riadne neprihlásil do konkurzu, avšak zrušením konkurzu z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje ani náklady konkurzu, nastal rovnaký následok v podobe neuspokojenia pohľadávok veriteľov so stratou možnosti ďalšieho vymáhania bez ohľadu na to, či si žalobca ako veriteľ pohľadávku v konkurze prihlásil alebo nie.

16. Okresný súd poukázal na ďalšie predpoklady zrušenia oddĺženia, ktorým je absencia poctivého zámeru dlžníka pri oddĺžení. Povinnosť preukazovať nepoctivý zámer zaťažuje žalobcu. Kritéria nepoctivého zámeru sú uvedené v § 166g ods. 2 ZKR ako ekonomické správanie pred podaním návrhu. Jedná sa o demonštratívny výpočet uvedením osobitných skutkových podstát. Na základe právnej úpravy súd najprv vyhodnocuje splnenie povinnosti žalobcu a unesenie jeho dôkazného bremena o preukázaní nepoctivého zámeru dlžníka, až následne vyhodnocuje, či žalovaný preukázal skutočnosti

vyučujúce žalované právo. Ak žalobca preukáže skutočnosti nasvedčujúce existenciu nepoctivého zámeru dlžníka pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu, následne sa bremeno tvrdenia a s tým spojené dôkazné bremeno o tom, že dlžník konal poctivo, prenáša na protistranu, t.j. na žalovanú ako dlžníka.

17. Okresný súd poukazoval na tvrdenia žalobcu odôvodňujúce zrušenie oddĺženia, keď podľa žalobcu nebola žalovaná platobne neschopná v čase podania návrhu, keďže bola osobou zamestnanou s príjmom postačujúcim na čiastočnú úhradu pohľadávky. Okresný súd sa s takýmto všeobecným záverom o platobnej neschopnosti žalovanej nestotožnil a poukázal na definíciu platobnej neschopnosti podľa § 3 ods. 2 štvrtá veta ZKR. Platobná neschopnosť znamená taký majetkový stav dlžníka, ktorý vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov, vrátane iného finančného majetku okrem finančných prostriedkov, nedosahuje hodnotu v takej výške, aby bol spôsobilý uhradiť pohľadávky veriteľa v lehote 180 dní od splatnosti záväzku. Preukázanie nepoctivého zámeru z dôvodu platobnej schopnosti je na žalobcovi. Okresný súd na základe dôkazov navrhnutých žalobcom mal preukázané, že priemerný vymeriavací základ žalovanej za mesiace bezprostredne predchádzajúce vyhláseniu konkurzu, t.j. január až august 2022, bol vo výške 1.769,34 Eur. Podľa okresného súdu na základe preukázania takejto výšky príjmu sa bremeno tvrdenia a s tým spojené dôkazné bremeno prenieslo na žalovanú, ktorá uviedla, že mala viacero veriteľov s celkovou výškou záväzkov viac ako 70.000,- Eur, bola voči nej vedená exekúcia a exekučné zrážky zo mzdy. Poukázal aj na vyjadrenie žalovanej k žalobe, podľa ktorej jej príjem predstavoval 480,63 Eur, čo žalobca namietal, keď tvrdil, že túto skutočnosť žalovaná nepreukázala a poukazoval na tvrdenia žalovanej v zápisnici z osobného stretnutia so správcom konkurznej podstaty, kde uviedla výšku príjmu cca 800,- Eur. Podľa okresného súdu žalovaná nepredložila dôkazy na preukázanie svojich tvrdení ohľadne výšky jej príjmu v období bezprostredne predchádzajúce vyhláseniu konkurzu a z jej strany predložené výplatné pásky preukazovali výšku príjmu za obdobie január až jún 2021, čo žalobca namietal, keďže z vyjadrenia Sociálnej poisťovne vyplynulo, že od tohto obdobia došlo k zmene vymeriavacieho základu žalovanej. Okresný súd preto nemal preukázanú platobnú neschopnosť žalovanej a objektívnu neschopnosť nad rámec zabezpečenia základných životných potrieb uhrádzať svoje pohľadávky.

18. Okresný súd nemal preukázané ďalšie žalobcom tvrdené dôvody nepoctivého zámeru, keď žalobca neuviedol, akú dôležitú informáciu žalovaná neuviedla podľa § 166g ods. 2 písm. c) ZKR. Žalobca nepreukázal ani dôvod nepoctivého zámeru podľa § 166g ods. 2 písm. e) ZKR, keďže nepopísal také správanie žalovanej, z ktorého by bolo možné vyvodiť jej úmysel priviesť sa do platobnej neschopnosti a nepreukázal ani dôvod nepoctivého zámeru podľa § 166g ods. 2 písm. h) ZKR, keďže nepreukázal, že zo správania žalovanej ako dlžníka pred podaním návrhu možno usudzovať, že mala snahu poškodiť svojho veriteľa alebo zvýhodniť niektorého veriteľa.

19. Okresný súd sa zaoberal aj ustanovením § 166g ods. 1 ZKR, ktoré podľa okresného súdu uvádza demonštratívny výpočet dôvodov pre posúdenie poctivého zámeru dlžníka. Stotožnil sa so žalobcom, že v prípade získania nejakého iného, neočakávaného zdroja príjmu, dlžník je povinný poskytnúť takéto plnenie veriteľom na splnenie jeho záväzkov, ak sa chce vyhnúť zrušeniu rozhodnutia o oddĺžení. Dôkazné bremeno je v tomto prípade na žalovanej. Podľa okresného súdu v konaní bolo preukázané, že v marci 2024 žalovanej vznikol nárok na vyplatenie odstupného podľa vyjadrenia Sociálnej poisťovne a odstupné bolo nie v nepatrnnej výške. Aj keď ustanovenie § 166g ods. 1 ZKR neuvádza výslovne, že polovicu vyplateného odstupného alebo plnenia takéhoto charakteru je potrebné poskytnúť veriteľom na uspokojenie nevymáhateľného dlhu, okresný súd zdôraznil, že sa jedná o príkladný výpočet toho, čo je možné považovať za poctivý zámer. Ak žalovaná namietala, že k vyplateniu odstupného došlo po skončení konkurzného konania, podľa okresného súdu § 166g ods. 1 ZKR neohraničuje koniec lehoty, v ktorej súd skúma poctivý zámer, keďže citované ustanovenie hovorí o správaní „po podaní návrhu“. Okresný súd prihliadol na lehotu, v ktorej je možné podať návrh na oddĺženie, a to 6 rokov od vyhlásenia konkurzu alebo určenia splátkového kalendára. Keďže žalovaná nepreukázala, že časť vyplateného odstupného ponúkla dobrovoľne veriteľom na uspokojenie nevymáhateľných dlhov, dospel okresný súd k záveru, že žalovanou nebola preukázaná existencia poctivého zámeru podľa § 166g ods. 1 ZKR.

20. Na základe uvedeného mal okresný súd preukázané, že žalovaná nemala poctivý zámer a zrušil jej oddĺženie. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania postupoval podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi úspešnému v konaní priznal nárok na náhradu trov v rozsahu 100 % voči žalovanej.

21. Proti uvedenému rozhodnutiu podala včas v celom rozsahu odvolanie žalovaná. Rozhodnutie súdu prvého stupňa považovala za nesprávne, z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu, súd sa nevyrovnal s predloženými dôkazmi ani s tvrdeniami žalovanej a vydal rozhodnutie vychádzajúc z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa žalovanej okresný súd nezobral do úvahy viaceré skutočnosti.

22. Žalovaná namietala, že hoci žalobca tvrdil, že ako veriteľ si svoju pohľadávku do konkurzu riadne prihlásil, na webovej stránke registra úpadcov pohľadávka žalobcu ako veriteľa a jej výška nie je uvedená, k čomu pripojila aj Výpis z Registra úpadcov. Žalovaná ďalej namietala nepravdivosť tvrdenia, že nebola pred podaním návrhu na oddĺženie platobne neschopná a poukázala na 14 veriteľov, ktorých v odvolaní vymenovala, pričom suma jej pohľadávok (správne malo byť uvedené „záväzkov“) dosahovala výšku 115.473,19 Eur. Úvery si brala kvôli bývalému manželovi a jeho závislosti, k čomu pripojila rozpis veriteľov.

23. Namietala, že voči jej osobe sa viedlo exekučné konanie a exekučné zrážky, bolo zriadené exekučné záložné právo na jej nehnuteľnosť v prospech veriteľa Home Credit Slovakia, a.s. pod č. 255EX 736/21 a v prospech veriteľa F. G., H. pod č. 255EX 282/22, pričom dlhy splácala tak, ako mohla, k čomu pripojila list od exekútorky. Uviedla, že keď bol vyhlásený konkurz na jej majetok, celý svoj majetok, t.j. nehnuteľnosť a zostatky na účtoch, ako súčinná osoba poskytla konkurznému správcovi, ktorý sa majetok snažil speňažiť. Správkyňa riadne vyzvala veriteľov na zloženie preddavku na vyhotovenie znaleckého posudku podľa § 167k ods. 6 ZKR, čo žalobca nevyužil. Podľa žalovanej okresný súd pri zrušení oddĺženia tieto skutočnosti nezobral do úvahy a zobral do úvahy len dôkaz žalobcu, že mala nepoctivý zámer, keď na jeho výzvu zo dňa 20.10.2023 na zaplatenie pohľadávky nereagovala. Právna doktrína označuje za najvýznamnejšiu povinnosť dlžníka poskytovanie súčinnosti správcovi, ktorému súčinnosť aj riadne poskytla. Nemala vedomosť o tom, že po skončení konkurzu má povinnosť komunikovať s veriteľom. Z dôvodu COVID-u nebolo v jej silách, keďže už mala dve exekúcie, platiť ani čiastočné úhrady, na čo poukazuje žalobca. Žalobca pritom nepreukázal, koľko mu žalovaná uhradila a kedy došlo k poslednej úhrade a k zastaveniu splácania. Inak by bolo preukázané, že dlh platila tak, ako mohla a prestala s úhradami, až keď sa dostala do platobnej neschopnosti. Tvrdila, že nemohla uhrádzať žiadne platby, ani žalobcom navrhované, z dôvodu, že mala zablokované účty exekučným konaním a realizáciou exekučných zrážok zo mzdy. Mesačne pravidelne splácala exekúcie, hypotéku, nájomné, stravu a náklady na lieky, domácnosť, cestu do práce. Poctivý zámer podľa žalovanej nebol súdom skúmaný z celkového správania žalovanej, či už pred podaním návrhu na oddĺženie a ani po rozhodnutí o oddĺžení.

24. Žalovaná tvrdila, že jej správanie malo byť posudzované v rovine ekonomickej, v rovine osobných pomerov a podľa súčinnosti v oddĺžovacom konaní. V rámci hodnotenia ekonomického správania namietala, že nezískala žiadny dar, nededila, ani nevyhrala, aby mohla ponúknuť aspoň polovicu takéhoto zdroja veriteľom na splnenie nevymáhateľného dlhu. Namiesto takéhoto hodnotenia vytykala okresnému súdu to, že tento si vyžiadal od Sociálnej poisťovne mesačné výkazy za obdobie od 01/2022 do 03/2024, pričom konkurz bol ukončený dňa 25.11.2022 a teda súdom zabezpečený dôkaz sa týkal období, ktoré už boli po konkurze, kedy už mzda nepodlieha zrážkam alebo kontroly zo strany konkurzného správcu. V zisťovanom období sa nachádzalo aj obdobie je prepustenia zo zamestnania pre nadbytočnosť po 32 rokoch s odstupným a tento dôkaz okresný súd použil a na základe neho zrušil jej oddĺženie pre nepoctivý zámer. V uvedenom dôkaze však nie sú uvedené žiadne zrážky zo mzdy a tento dôkaz preto nemá žiadnu vypovedaciu hodnotu a zároveň zahŕňa obdobie, ktoré už nemalo byť predmetom skúmania súdu, keď spadá do obdobia viac ako rok po skončení konkurzu, teda mimo obdobia pred konkurzom a počas oddĺžovacieho konania.

25. Okresný súd neprihliadol na osobné pomery žalovanej, keď pár mesiacov po konkurze dostala výpoveď po 32 rokoch práce a za dôkaz nepoctivého zámeru považoval, že žalovaná dostala odstupné za 32 odrobených rokov, a teda mala z čoho uhrádzať splátky veriteľovi po skončení konkurzu a takýto prístup považovala za diskriminačný. Odstupné nie je dar, výhra, ani dedičstvo, ale peňažné plnenie slúžiace ako kompenzácia pri rozviazaní pracovného pomeru. Súd neprihliadol ani na súčinnosť žalovanej v oddĺžovacom konaní a ani na to, že napriek nezamestnanosti si aktívne hľadá prácu, pričom doklad o tom bol predložený na prvom pojednávaní.

26. Žalovaná v odvolaní zopakovala, že pri oddlžení mala poctivý zámer, neprivedla sa úmyselne do platobnej neschopnosti, nespoľiehala sa na to, že svoje dlhy bude riešiť v oddlžovacom konaní, pričom v čase podania návrhu na oddlžovacie konanie bola platobne neschopná, mala dlhy viac ako 115.000,- Eur, správcovi uviedla a poskytla všetky dôležité informácie, poskytla mu aj súčinnosť a celý majetok vložila do konkurzu. Tiež si riadne a včas plní aj povinnosti úhrady paušálnej odmeny Centru právnej pomoci. Vzhľadom na uvedené poukazovala na to, že napadnutý rozsudok je nesprávny, diskriminačný, súd sa nevyrovnal s predloženými dôkazmi, nebral do úvahy jej postavenie ako dlžníka a rozhodnutie preto vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a napadnutý rozsudok považuje za nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť. Navrhla preto, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie a žalobu zamietol alebo aby rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

27. K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca podaním zo dňa 23.09.2024 v ktorom uviedol, že s odvolaním nesúhlasí, nebol naplnený žiaden zo zákonných odvolacích dôvodov a žalovaná neuviedla žiadnu relevantnú skutočnosť, ktorá by naplnila niektorý z odvolacích dôvodov. Namietal tvrdenia žalovanej v odvolaní, že si neprihlásil svoju pohľadávku do konkurzného konania, keď žalovaná predložila z Registra úpadcov časť „Pohľadávky“ a nie časť „Veritelia“ a tvrdil, že z výpisu z Registra úpadcov v časti „Veritelia“ vyplýva, že žalobca si riadne a včas prihlásil svoju pohľadávku a priložil uvedený výpis (v spise na č.l. 243). Namietal aj tvrdenie žalovanej o výške jej dlhov, keď z listinného dôkazu „Zoznam pohľadávok“ nevyplyva, že by žalovaná mala dlhy vo výške 115.000,- Eur, ale v sume niečo cez 50.000,- Eur a podstatná časť sa týkala zabezpečeného veriteľa Prvej stavebnej sporiteľne a zostávajúce dlhy nepredstavovali žiadnu tak vysokú sumu, ktorú by nemohla žalovaná postupnými mesačnými úhradami v priebehu niekoľkých rokov splatiť, nakoľko jej majetkové pomery boli nadpriemerné, čo vyplynulo z vykonaného dokazovania. Práve skutočnosť, že žalovanej boli vykonávané zrážky zo mzdy je dôkazom, že žalovaná dosahovala pravidelný mesačný príjem a teda jej majetkové pomery neboli zlé, ale naopak, dovoľovali jej naďalej uhrádzať jej dlhy. Žalovaná neuviedla v odvolaní žiadne rozhodujúce skutočnosti, na základe ktorých by malo byť napadnuté rozhodnutie nesprávne. Okresný súd zistil správne skutkový stav a správne rozhodol na základe vykonaného dokazovania, z ktorého vyplynulo, že majetkové pomery žalovanej dovoľovali naďalej uhrádzať jej dlhy a žalovaná zneužila inštitút oddlženia, keďže v čase podania návrhu nebola platobne neschopná. Žalovaná neuviedla žiadne objektívne dôvody preukazujúce dôvodnosť podania návrhu na vyhlásenie konkurzu pre zdravotné komplikácie a podobne. V rámci tohto vyjadrenia žalobca podal aj návrh na zmenu subjektu na strane žalobcu.

28. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná podaním zo dňa 15.11.2024. Opätovne spochybňovala riadne prihlásenie pohľadávok zo strany žalobcu do konkurzu žalovanej, keď ostatní veritelia majú pohľadávky riadne zapísané na stránke Registra úpadcov a súčet týchto pohľadávok predstavuje 70.261,90 Eur. Súčet pohľadávok prihlásených veriteľov v konkurze bol vo výške 70.261,90 Eur bez započítania pohľadávky žalobcu. Riadne prihlásená pohľadávka žalobcu nevyplyva z uvedeného Registra úpadcov. Nezakladá sa na pravde tvrdenie žalobcu o výške dlhov žalovanej niečo cez 50.000,- Eur s tým, že podstatná časť pohľadávok sa týka zabezpečeného veriteľa F. A. A., H., pretože z Registra úpadcov len pohľadávky prihlásených veriteľov tvoria sumu 70.261,90 Eur, ktorá je bez zvyšných, neprihlásených veriteľov a v ktorej nie je započítaná ani pohľadávka žalobcu. Celkové pohľadávky preto, ako uviedla v odvolaní, predstavujú 115.473,19 Eur.

29. Nie je pravdivé tvrdenie žalobcu, že medzi prihlásenými pohľadávkami sa nachádza aj pohľadávka zabezpečeného veriteľa. V tomto Zozname pohľadávok je síce uvedený veriteľ F. A. A., avšak jej pohľadávka nepatrí do zabezpečených pohľadávok.

30. Nezodpovedá skutočnosti tvrdenie žalobcu o nadpriemerných majetkových pomeroch žalovanej. Sociálna poisťovňa predložila mesačné výkazy za obdobie od 01/2022 do 03/2024, kde však neboli uvedené žiadne zrážky, teda ani exekučné a celkový príjem žalovanej bol zo závislej činnosti a toto dokazovanie nevedlo ani k poznatku, koľko žalovanej ostávalo finančných prostriedkov na celkový život a na úhradu životných potrieb a či ostávali nejaké finančné prostriedky na úhradu dlhov, a teda či bola platobne schopná alebo neschopná. Zotrvala na tvrdení o jej platobnej neschopnosti, keď svoje dlhy nevedela uhrádzať nielen v predpísanej výške, ale ani iným spôsobom a vôbec nie tak, ako to tvrdil žalobca postupnými mesačnými úhradami. Poukázala na definíciu platobnej neschopnosti podľa § 3 ods. 2 ZKR a na odôvodnenie rozhodnutia Okresného súdu Žilina sp. zn. 9Odi/3/2020 zo dňa 14.05.2021, ktoré bolo potvrdené odvolacím súdom z ktorého vyplýva, že platobne neschopný je ten,

ktorého peňažné záväzky nie sú kryté jeho finančným majetkom a podstatné nie je to, či je dlžník schopný záväzok uhradiť v splátkach, ale to, či disponuje dostatkom finančného majetku, ktorým by záväzok mohol uhradiť v celosti. Poukázala na ďalšie rozhodnutie Okresného súdu Prešov sp. zn. 5Odi/6/2019 zo dňa 20.11.2020 podľa ktorého pre splnenie podmienky platobnej neschopnosti by mal byť dlžník v takej finančnej situácii, ktorá mu neumožňuje ani čiastočne plniť dlh alebo jeho záväzky voči veriteľom bez toho, aby mu zostala aspoň základná suma podľa Nariadenia vlády SR č. 286/2006 Z. z. o rozsahu zrážok zo mzdy pri výkone rozhodnutia. Vykonané dokazovanie a tvrdenie žalobcu boli zamerané len na to, koľko žalovaná zarábala a či vedela aj čiastočne uhrádzať, čo sa však nezakladalo na pravde. Uviedla, že v súčasnosti už je zamestnaná a predložila dôkaz v podobe pracovnej zmluvy ako aj dôkazy o tom, že po celý čas nezamestnanosti sa snažila hľadať si zamestnanie.

31. K tomuto vyjadreniu sa vyjadril žalobca podaním zo dňa 26.11.2024. Zopakoval, že v rámci konkurzu na majetok žalovanej si riadne prihlásil svoju pohľadávku, o čom zaslal printscreen z Registra úpadcov v časti „Zoznam veriteľov“. Z dokladu predloženého samotnou žalovanou vyplýva výška jej dlhu v sume 70.000,- Eur, pričom celkovo, podľa vyjadrenia žalovanej, by sa malo jednať o dlhy vo výške 115.000,- Eur. Túto skutočnosť však žalovaná nepreukázala. Pokiaľ žalovaná poukázala na konkrétne súdne rozhodnutia jedná sa o pár rozhodnutí vytrhnutých z kontextu, pričom rozhodovacia prax sa zjednotila v tom, že v prípade, ak je dlžník zamestnaný a dosahuje pravidelný mesačný príjem, má sa o svoje dlhy postarať a prejavíť snahu, čo žalovaná nespravila. Žalovaná nepreukázala, že by jej životná a majetková situácia bola objektívne nepriaznivá tak, aby nevedela ani len čiastočne uhrádzať svoje dlhy. Nepreukázala a nepredložila žiadne dôkazy preukazujúce dôvodnosť podania návrhu na vyhlásenie konkurzu a ktoré by preukazovali jej objektívnu nepriaznivú majetkovú a životnú situáciu, ktorá by jej nedovoľovala riešiť dlhy.

32. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa § 379, § 380 ods. 1 a § 385 ods. 1 Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné a napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť.

33. Z obsahu spisu a súdom prvej inštancie vykonaného dokazovania vyplýva, že predmetom konania je žaloba žalobcu ako veriteľa (ktorý nadobudol postavenie veriteľa žalovanej na základe zmlúv o postúpení pohľadávok) o zrušenie oddĺženia žalovanej pre nepoctivý zámer, ktoré oddĺženie bolo povolené uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 15.08.2022 sp. zn. 6Odk/303/2022. Žalobca odôvodňoval žalobu tým, že zo strany žalovanej nebol poctivý zámer pri oddĺžení, keďže žalovaná nebola pred podaním návrhu na konkurz platobne neschopná, v návrhu alebo jeho prílohách neuviedla dôležitú informáciu, aj keď vedela alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti musela vedieť, že ide o dôležitú informáciu, úmyselne sa priviedla do platobnej neschopnosti, mala snahu poškodiť svojho veriteľa (§ 166g ods. 2 písm. c), e) f), a h) ZKR) a zo správania žalovanej po podaní návrhu nemožno usudzovať, že vynaložila úprimnú snahu riešiť svoj dlh v rámci svojich možností a schopností podľa § 166g ods. 1 ZKR. Žalobca tvrdil, že vzhľadom na existenciu zamestnania žalovanej a jej pravidelný príjem, nebola žalovaná v čase podania návrhu na oddĺženie platobne neschopná, jej príjem bol v dostatočnej výške, ktorý jej umožňoval uhrádzať dlh čo i len čiastočne a žalovaná nepreukázala poctivý zámer podľa § 166g ods. 1 ZKR z dôvodu, že po podaní návrhu na oddĺženie obdržala odstupné vo výške nie nepatrné, z ktorého neposkytla žalobcovi ako veriteľovi alebo iným veriteľom ani čiastočné plnenie. Žalobca tvrdil, že žalovaná nepreukázala platobnú neschopnosť, mala dostatočný príjem na čiastočnú úhradu záväzkov a neprejavila úprimnú snahu riešiť svoj dlh s veriteľmi, teda po podaní návrhu svojím správaním nepreukázala poctivý zámer.

34. Žalovaná sa v konaní bránila tvrdením, že jej majetková situácia a príjem nedovoľovali ani čiastočne úhradu dlhov vo vzťahu k žalobcovi ako veriteľovi alebo k iným veriteľom, keďže výška dlhu podľa Zoznamu veriteľov v konkurznom konaní predstavovala sumu 70.261,90 Eur, pričom výška splátok dlhu voči jednotlivým veriteľom presahovala výšku jej príjmu. Žalovaná uvádzala, že po zrážkach v rámci exekučných konaní jej ostával príjem 480,63 Eur, z ktorého uhrádzala aj nevyhnutné životné náklady a výška splátok, vrátane úhrad nevyhnutných nákladov, prevyšovala jej príjem. Poukazovala na to, že plnenie prijaté po skončení konkurzného konania v rámci vyplatenia odstupného nie je plnením podľa § 166g ods. 1 ZKR, na základe ktorého by bolo možné posudzovať poctivý zámer, pretože sa nejedná ani o dedičstvo, dar alebo výhru zo stávk a hier a zároveň sa jednalo o plnenie poskytnuté z titulu ukončenia pracovnoprávneho vzťahu po 32 rokoch a vyplatené odstupné jej malo kompenzovať stratu zamestnania. Namietala, že poskytla všetku súčinnosť správcovi, uviedla celý majetok a tento poskytla

do konkurzu a pri oddlžení mala poctivý zámer, keďže jej majetkové pomery nedovoľovali uhrádzať dlžnú sumu voči jednotlivým veriteľom.

35. Podľa § 166f ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZKR“) veriteľ, ktorý bol dotknutý oddlžením, má právo domáhať sa zrušenia oddlženia návrhom na zrušenie oddlženia podaným voči dlžníkovi alebo jeho dedičom do šiestich rokov od vyhlásenia konkurzu alebo určenia splátkového kalendára na súde, ktorý rozhodol o oddlžení, ak preukáže, že dlžník nemal pri oddlžení poctivý zámer. Ak je takýchto návrhov viac, súd ich spojí na spoločné konanie. Vo veci samej rozhoduje súd rozsudkom.

36. Podľa § 166g ods. 1 ZKR dlžník má poctivý zámer, ak z jeho správania po podaní návrhu možno usudzovať, že vynaložil úprimnú snahu riešiť svoj dlh v medziach svojich možností a schopností, najmä ak poskytoval správcovi a veriteľom potrebnú súčinnosť, vynaložil snahu získať zamestnanie, zamestnal sa alebo si zabezpečil iný zdroj príjmov, pokračoval vo výkone podnikateľskej činnosti alebo inej obdobnej činnosti alebo začal podnikať, v prípade nie nepatrného dedenia, daru alebo výhry zo stávky alebo hry ponúkol aspoň polovicu takéhoto zdroja dobrovoľne veriteľom na uspokojenie nevymáhateľného dlhu, prípadne vynaložil snahu o zaradenie sa do spoločnosti alebo sa do spoločnosti opätovne zaradil.

37. Podľa § 166g ods. 2 ZKR dlžník nemá poctivý zámer najmä, ak

- c) v návrhu alebo v prílohe návrhu alebo na dopyt správcu uviedol nepravdivú dôležitú informáciu alebo neuviedol dôležitú informáciu, aj keď vedel alebo s prihliadnutím na okolnosti musel vedieť, že ide o dôležitú informáciu,
- e) zo správania sa dlžníka pred podaním návrhu možno usudzovať, že sa úmyselne priviedol do platobnej neschopnosti, aby bol oprávnený podať návrh,
- f) v čase podania návrhu dlžník nebol platobne neschopný, aj keď o tom vedel alebo s prihliadnutím na okolnosti musel vedieť,
- h) zo správania sa dlžníka pred podaním návrhu možno usudzovať, že mal snahu poškodiť svojho veriteľa alebo zvyhodniť niektorého veriteľa.

38. Podľa § 166g ods. 5 ZKR poctivý zámer dlžníka súd skúma iba v konaní o návrhu na zrušenie oddlženia pre nepoctivý zámer. V konkurznom konaní ani v konaní o určení splátkového kalendára súd poctivý zámer dlžníka neskúma.

39. Odvolací súd posúdil odvolanie žalovanej v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalovanej, ktoré posudzoval v zmysle článku 11 ods. 1 a § 124 ods. 1 CSP podľa jeho obsahu.

40. Okresný súd žalobe o zrušenie oddlženia žalovanej pre nepoctivý zámer vyhovel z dôvodu, že žalovaná nepreukázala platobnú neschopnosť, teda objektívnu neschopnosť nad rámec zabezpečovania základných životných potrieb uhrádzať svoje pohľadávky a z dôvodu, že žalovaná nepreukázala existenciu poctivého zámeru podľa § 166g ods. 1 ZKR, keď mal preukázané vyplatenie odstupného v prospech žalovanej po skončení konkurzného konania v hodnote nie nepatrné, ktoré však žalovaná nepoužila ani čiastočne na úhradu nevymáhateľných pohľadávok veriteľov. Žalovaná v odvolaní namietala nesprávne vyhodnotenie dokazovania, keď sa okresný súd žiadnym spôsobom nevysporiadal s jej tvrdením o výške nákladov na úhradu dlžných splátok veriteľov a jej životných nákladov a zameral sa na výšku príjmu, pričom mal posudzovať jej celkovú majetkovú situáciu a osobné pomery a poskytnutie súčinnosti v oddlžovacom konaní. Zároveň vytýkala aj nesprávne posúdenie vyplateného odstupného, ktoré nepodlieha posudzovaniu poctivého zámeru v zmysle § 166g ods. 1 ZKR. Odvolací súd sa s výhradami žalovanej voči napadnutému rozhodnutiu stotožnil.

41. Okresný súd v napadnutom rozhodnutí správne poukázal na predpoklady zrušenia oddlženia pre nepoctivý zámer. Správne uviedol, že žalobca je aktívne legitimovanou osobou na podanie žaloby o zrušenie oddlženia pre nepoctivý zámer dlžníka bez ohľadu na námietky žalovanej, ktorá tvrdila, že žalobca si svoju pohľadávku riadne do konkurzu neprihlásil, čím namietala jeho aktívnu legitimáciu. Okresný súd správne uviedol, že zrušenie konkurzu z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje ani náklady konkurzu má za následok neuspokojenie pohľadávok veriteľov bez možnosti ich ďalšieho vymáhania a to bez ohľadu na to, či si žalobca svoju pohľadávku ako veriteľ v konkurze prihlásil alebo nie. Žalobca je teda veriteľom dotknutý oddlžením a aktívne legitimovanou osobou na podanie žaloby a

zároveň žalovaná je pasívne legitimovanou osobou, keďže sa jedná o dlžníka, ktorému bolo povolené oddĺženie.

42. Okresný súd správne poukázal na rozloženie dôkazného bremena pri preukazovaní splnenia predpokladov na zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer, keď v zmysle § 166f ods. 1 ZKR je to žalobca ako veriteľ, ktorý je povinný uniesť dôkazné bremeno a preukázať nepoctivý zámer žalovanej ako dlžníka a pokiaľ si splní povinnosť tvrdenia a unesie dôkazné bremeno, dochádza k presunu dôkazného bremena, ktoré zaťažuje žalovanú ako dlžníka preukázať, že konala poctivo.

43. Žalobca odôvodňoval nepoctivý zámer žalovanej najmä tým, že v čase podania návrhu žalovaní nebola platobne neschopná, bola zamestnaná, výška jej príjmu bola postačujúca aspoň na čiastočnú úhradu dlhu a teda nebola splnená podmienka platobnej neschopnosti podľa § 3 ods. 2 ZKR, čím bol naplnený dôvod zrušenia oddĺženia pre nepoctivý zámer podľa § 166g ods. 2 písm. f) ZKR.

44. Ako žalobca správne uviedol, účelom oddĺženia fyzickej osoby je „poskytnutie druhej šance“ dlžníkovi vo forme zbavenia jeho dlhov tak, aby ho neprenasledovali po celý zvyšok jeho života a negenerovali jeho ďalší úpadok.

45. Žalobca správne poukázal aj na to, že oddĺženie fyzických osôb je založená na ex post kontrole poctivého zámeru dlžníka pri oddĺžení, čo znamená, že pri podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu vo forme oddĺženia sa súd rozhodujúci o oddĺžení nezaobrá existenciou poctivého zámeru. Možnosť preskúmania poctivého zámeru pri oddĺžení je ponechaná na veriteľov, keď každý z dotknutých veriteľov (ktorých pohľadávka sa povolením oddĺženia stala nevymáhateľnou) sa môže v zákonnej 6-ročnej lehote od vyhlásenia konkurzu alebo určenia splátkového kalendára domáhať zrušenia oddĺženia pre nepoctivý zámer.

46. Kritériá nepoctivého zámeru, ako uviedol okresný súd, sú vymedzené v § 166g ods. 2 ZKR príkladným výpočtom a nie je teda vylúčené, aby nepoctivý zámer dlžníka preukazoval veriteľ aj iným konaním, z ktorého je možné dospieť k dôvodnému záveru o nepoctivom zámere dlžníka pri oddĺžení. Ustanovenie § 166g ods. 1 ZKR na druhej strane pozitívne vymedzuje poctivý zámer, t.j. také konanie dlžníka, z ktorého je možné vyvodiť jeho poctivý zámer pri oddĺžení, pričom sa jedná o konanie po podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu. Ako správne uviedol okresný súd, žalobca preukazuje nepoctivý zámer žalovaného a pokiaľ dôkazné bremeno unesie, presúva sa dôkazné bremeno na žalovaného preukázať jeho poctivý zámer v zmysle kritérií vymedzených v § 166g ods. 1 ZKR.

47. Z ustanovenia § 166f ods. 1 ZKR vyplýva, že pri podaní žaloby o zrušenie oddĺženia dôkazné bremeno o preukázaní nepoctivého zámeru z akéhokoľvek dôvodu vymedzeného v § 166g ods. 2 ZKR (alebo iného) zaťažuje veriteľa (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/18/2022 zo dňa 31.01.2023, sp. zn. 5Obdo/9/2022 zo dňa 18.04.2023). Z rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Obdo/18/2022 vo vzťahu k dôkaznému bremenu vyplýva: „Predpokladom úspešnosti žaloby o zrušenie oddĺženia je, že veriteľ v zmysle § 166f ods. 1 ZKR preukáže, že dlžník nemal pri oddĺžení poctivý zámer. Dôkazné bremeno spočíva na veriteľovi, ktorý v spore o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer dlžníka tento musí preukázať, pričom kritériá pre určenie nepoctivého zámeru sa týkajú najmä ekonomického správania dlžníka pred podaním návrhu na oddĺženie a po jeho podaní. Skutočnosť, že v spore o zrušenie oddĺženia má dôkazné bremeno veriteľ vyplýva aj z obsahu zákonného ustanovenia § 166f ods. 1 ZKR, v ktorom zákonodarca vyslovene uviedol: „Veriteľ, ktorý bol dotknutý oddĺžením, má právo domáhať sa zrušenia oddĺženia návrhom na zrušenie oddĺženia...ak preukáže, že dlžník nemal pri oddĺžení poctivý zámer.“ Zákon o konkurze a reštrukturalizácii definuje v § 166g ods. 1 poctivý zámer s ohľadom na správanie sa dlžníka po tom, ako podal na súd návrh na oddĺženie konkurzom. Zákon o konkurze a reštrukturalizácii obmedzuje povolenie oddĺženia podmienkou zistenia poctivosti zámeru. Táto podmienka je vyjadrením snahy eliminovať možnosti dlžníka o zneužitie tohto inštitútu, čo však súd zisťuje len na základe návrhového konania dotknutého veriteľa potom, ako k oddĺženiu dlžníka došlo. ... Povinnosť veriteľa preukázať nepoctivý zámer dlžníka znamená, že dotknutý veriteľ, t.j. žalobca, musí uviesť konkrétne tvrdenia prečo má za to, že dlžník nemal pri oddĺžení poctivý zámer a súčasne musí tieto tvrdenia podoprieť dôkazmi, t.j. preukázať. Súd teda v konaní najskôr vyhodnocuje splnenie tejto procesnej povinnosti žalobcu a unesenie dôkazného bremena žalobcom a až následne môže vyhodnocovať, či žalovaný preukázal skutočnosti vylučujúce žalované právo. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal zo zásady formálnej pravdy, ktorou sa civilné sporové konanie dôsledne riadi,

teda v konaní bol limitovaný preukázanými tvrdeniami žalobcu ohľadom nepoctivého zámeru žalovaného na oddĺženie.“

48. Okresný súd v napadnutom rozhodnutí síce tieto závery Najvyššieho súdu SR o dôkaznom bremene aj všeobecne uviedol (bod 34. odôvodnenia), avšak napriek uvedenému musí odvolací súd konštatovať, že uvedené závery o dôkaznom bremene neaplikoval v intenciách konkrétne zisteného skutkového stavu, keď v bode 36. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia uviedol, že nemal preukázanú platobnú neschopnosť žalovanej.

49. Okresný súd správne konštatoval, že žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno a tento je povinný preukazovať svoje tvrdenie, t.j. žalobcu zaťažuje bremeno tvrdenia, t.j. povinnosť tvrdiť, že existuje konkrétny dôvod nepoctivého zámeru pri oddĺžení a následne žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno toto tvrdenie preukázať.

50. Z uvedeného rozdelenia dôkazného bremena vyplýva, že nie je to žalovaná, ktorá má preukazovať, že bola platobne neschopná, ale je to žalobca, ktorý má preukazovať, že v čase podania návrhu na oddĺženie žalovaná nebola platobne neschopná, resp. bola platobne schopná. Nepostačuje pritom všeobecné tvrdenie o tom, že žalovaná nebola platobne neschopná, pretože mala pravidelný dostatočný príjem na čiastočné splácanie pohľadávky žalobcu, resp. iných veriteľov. Takéto všeobecné tvrdenie nepostačuje na záver o preukázaní nepoctivého zámeru z dôvodu absencie platobnej neschopnosti.

51. Aj keď žalobca ako veriteľ má obmedzené možnosti preukázania takéhoto tvrdenia, keď je nevyhnutné poznať nielen majetkovú situáciu žalovanej ako dlžníka, t.j. jej príjem, ale aj osobné majetkové pomery, nevyhnutné životné náklady, neznamená to, že toto sťažené procesné postavenie zbavuje žalobcu povinnosti tvrdenia a povinnosti unesenia dôkazného bremena tohto tvrdenia.

52. Okresný súd v napadnutom rozhodnutí konštatoval, že pojem „platobná neschopnosť“ znamená majetkový stav dlžníka, ktorý vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov, vrátane jeho finančného majetku, nedosahuje hodnotu v takej výške, aby bol spôsobilý na úhradu pohľadávky veriteľa v lehote 180 dní od splatnosti záväzku. Poukázal na zákonné vymedzenie platobnej neschopnosti podľa § 3 ods. 2 štvrtej vety ZKR účinné ku dňu podania návrhu na vyhlásenie konkurzu, podľa ktorého sa za platobne neschopnú považuje fyzická osoba, ak nie je schopná plniť 180 dní po lehote splatnosti aspoň jeden peňažný záväzok.

53. Okresný súd uviedol, že na základe dôkazu navrhnutého žalobcom, a to potvrdenia od Sociálnej poisťovne, bolo preukázané, že priemerný vymeriavací základ žalovanej za mesiace bezprostredne predchádzajúce vyhláseniu konkurzu, t.j. január až august 2022, bol vo výške 1.769,34 Eur. Následne konštatoval, že na základe preukázania takejto výšky príjmu sa bremeno tvrdenia a s tým spojené dôkazné bremeno prenieslo na protistranu, teda na žalovanú, ktorá uvádzala, že má viacerých veriteľov s celkovou výškou záväzkov viac ako 70.000,- Eur, boli voči nej vedené exekúcie, vrátane zrážok zo mzdy. Okresný súd poukázal aj na vyjadrenie k žalobe, v ktorom žalovaná uviedla príjem vo výške 480,63 Eur, čo bolo žalobcom spochybňované ako nepreukázané. Ďalej okresný súd poukázal na výšku príjmu, ktorú uviedla žalovaná v zápisnici z osobného stretnutia so správcom vo výške 800,- Eur, pričom žalovaná nepredložila žiadne dôkazy na preukázanie svojich tvrdení ohľadne výšky príjmu v období bezprostredne predchádzajúcom vyhláseniu konkurzu. Predložené výplatné pásky sa týkali obdobia január až jún 2021, čo žalobca namietal, keďže podľa vyjadrenia Sociálnej poisťovne následne v mesiacoch bezprostredne pred vyhlásením konkurzu došlo k zvýšeniu vymeriavacieho základu. Na základe uvedeného dospel okresný súd k záveru, že nemal preukázanú platobnú neschopnosť žalovanej.

54. Žalovaná v odvolaní namietala, že okresný súd neprihliadol na jej tvrdenia a predložené dôkazy preukazujúce výšku dlhu v sume viac ako 70.000,- Eur, neprihliadol na existenciu viacerých veriteľov, na ktoré poukázala v priebehu konania, neprihliadol na vedenie exekučných konaní preukázateľne vedených voči nej. Poukázala aj na celkovú výšku záväzkov v sume 115.473,19 Eur, na nemožnosť splácania akejkolvek sumy po podaní návrhu na konkurz vzhľadom na zablokovanie účtov exekučným konaním. Namietala, že potvrdenie zo Sociálnej poisťovne nezohľadňuje žiadne zrážky zo mzdy, nemá vypovedaciu hodnotu, súd neprihliadol ani na jej osobné pomery a napadnutý rozsudok je preto

nesprávny, diskriminačný, ktorý sa nevyrovnal s predloženými dôkazmi a nebral do úvahy postavenie žalovanej ako dlžníka a teda napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť.

55. Odvolací súd poukazuje na to, že okrem konštatovania o zistenej výške vymeriavacieho základu dosahovaného žalovanou bezprostredne pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu (január až august 2022), napadnuté rozhodnutie, ako to uviedla žalovaná v odvolaní, neobsahuje žiadne odôvodnenie, akým spôsobom sa okresný súd vysporiadal so záväzkami žalovanej vo vzťahu k jej príjmu a s celkovým majetkovým stavom a osobnými pomermi, a to napriek tomu, že žalovaná opakovane poukazovala aj v rámci odvolania na existenciu celkového dlhu (v konaní vo výške 70.000,- Eur, v odvolaní vo výške 115.000,- Eur). Podľa žalovanej teda okresný súd neposudzoval jej správanie v rovine ekonomickej, osobných pomerov a súčinnosti v oddlžovacom konaní. Odvolací súd sa s týmto tvrdením žalovanej a výhradami voči napadnutému rozhodnutiu stotožnil.

56. Ako správne uviedol okresný súd v napadnutom rozhodnutí, definícia platobnej neschopnosti fyzickej osoby je uvedená v § 3 ods. 2 štvrtá veta ZKR ako vyvrátiteľná domnienka, keď za platobne neschopnú sa považuje fyzická osoba, ktorá nie je schopná plniť 180 dní po lehote splatnosti aspoň jeden peňažný záväzok. Ako správne uviedol okresný súd dôkazné bremeno preukázania nesplnenia tohto predpokladu, ako jedného z definičných znakov nepoctivého zámeru pri oddlžení, zaťažuje žalobcu.

57. Žalobcu zaťažuje povinnosť preukázať platobnú schopnosť žalovanej, t.j. že majetkové, finančné a celkové pomery žalovanej neboli také, ktoré jej objektívne znemožňovali úhradu, čo i len jedného záväzku v lehote splatnosti dlhšej ako 180 dní. Podľa odvolacieho súdu, ako to namietala aj žalovaná v podanom odvolaní, na záver o nedostatku platobnej neschopnosti nepostačuje poukázať na príjem žalovanej ako dlžníka, keď existencia príjmu a existencia zamestnania pred a počas oddlžovacieho konania sporná nebola, pričom spornou bola otázka výšky tohto príjmu. Okresný súd zistil výšku vymeriavacieho základu bezprostredne pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu priemerne v hodnote 1.769,34 Eur mesačne. Zároveň konštatoval, že takýmto preukázaním vymeriavacieho základu došlo k presunu bremena tvrdenia a dôkazného bremeno o výške príjmu na žalovanú. Odvolací súd konštatuje, že samotné zistenie výšky vymeriavacieho základu na základe potvrdení Sociálnej poisťovne sporné nebolo. Podľa odvolacieho súdu však samotné zistenie o výške príjmu nepostačuje na záver o platobnej schopnosti žalovanej, pričom žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno preukázať, že žalovaná nebola v čase podania návrhu na konkurz platobne neschopná, t.j. že bola platobne schopná. Podľa žalovanej preukázaná výška vymeriavacieho základu nezohľadňuje zrážky zo mzdy, nemá vypovedaciu hodnotu vo vzťahu k preukázaniu platobnej schopnosti. Podľa odvolacieho súdu oprávnené namietala, že okresný súd sa vôbec nevysporiadal s jej záväzkami, o ktorých tvrdila v odvolaní, že boli vo výške 115.473,19 Eur (v konaní tvrdila, že boli vo výške 70.261,90 Eur).

58. Odvolací súd konštatuje, že platobná neschopnosť je definovaná ako objektívna prekážka neumožňujúca uhrádzať dlžníkovi aspoň jeden záväzok po lehote splatnosti po dobu viac ako 180 dní. Na záver o existencii platobnej schopnosti, tzn. o nesplnení predpokladu na oddlžení, ktorý je zákonom predpokladaným dôvodom nepoctivého zámeru pri oddlžení, nepostačuje konštatovanie o existencii určitého, pravidelne dosahovaného príjmu, pokiaľ nie je tento príjem posudzovaný vo vzťahu k záväzkom, výdavkom a celkovej ekonomickej, sociálnej a finančnej situácii dlžníka, pričom len porovnaním výšky príjmu a preukázateľných záväzkov, výdavkov, prípadne jednotlivých splátok a životných nákladov je možné dospieť k záveru o objektívnej nemožnosti uhrádzania po lehote splatnosti čo i len jedného splatného záväzku alebo k záveru, že takáto situácia nenastala.

59. Okresný súd sa v napadnutom rozhodnutí žiadnym spôsobom nevysporiadal s tvrdením žalovanej podloženým listinnými dokladmi o tom, že výška jej dlhov, ktorá vyplývala aj zo zverejnených údajov z konkurzného konania, resp. aj jednotlivých splátok, prevyšovala príjem žalovanej a teda jej objektívne neumožnila uhrádzať záväzky voči veriteľom. V konaní pritom nebolo sporné ani to, že bolo vedené minimálne jedno exekučné konanie s konkrétne určenou výškou dlhu voči veriteľovi žalovanej a teda preukázateľne zistiteľnou, splatnou pohľadávkou po lehote splatnosti, čo vyplýva jednak zo Zoznamu prihlásených a zistených pohľadávok konkrétnych veriteľov v spise na č.l. 79 v celkovej výške 70.261,90 Eur, ako aj z preukázateľnej splatnej pohľadávky veriteľa Home Credit Slovakia, a.s. voči žalovanej podľa exekučného konania 255EX 736/21 (č.l. 82), t.j. v ktorom už bola konštatovaná aj splatnosť konkrétne určenej pohľadávky v konkrétnej výške voči žalovanej. Odvolací súd teda konštatuje, že samotná existencia žalovanou dosahovaného príjmu podľa vymeriavacieho základu (hrubá mzda)

preukázaného na základe potvrdenia Sociálnej poisťovne ešte nepostačuje na prijatie záveru o tom, že takto dosahovaný príjem preukazuje platobnú schopnosť žalovanej, keď sa okresný súd žiadnym spôsobom nevysporiadal s tvrdeniami žalovanej (podloženými listinnými dokladmi) o výške jej splatných záväzkov, pričom len tie, ktoré boli prihlásené v rámci konkurzného konania boli vo výške 70.291,60 Eur.

60. Napadnuté rozhodnutie teda neobsahuje žiadne odôvodnenie a vysporiadanie sa s tvrdením žalovanej o jej nemožnosti uhrádzania splatných záväzkov pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu, a to ani vo vzťahu k celkovej výške týchto záväzkov (uvedených žalovanou v sume 70.291,60 Eur) a ani vo vzťahu k súhrnu výšky splátok jednotlivých záväzkov, ktorú výšku splátok uviedla žalovaná podľa zoznamu spise na čísle listu 139 v celkovej výške 1.660,07 Eur, vrátane úhrad nevyhnutných životných nákladov podložených aj listinnými dokladmi v spise na č.l. 140 a nasl., za predpokladu, pokiaľ by sa záväzky žalovanej mali uhrádzať mesačnými splátkami. Okresný súd sa s týmito tvrdeniami žalovanej žiadnym spôsobom nevysporiadal a nedal žiadnu odpoveď na to, ako posúdil platobnú schopnosť žalovanej nie len vzhľadom na zistenú výšku vymeriavacieho základu v období pred podaním návrhu na konkurz, ale aj s prihliadnutím na výšku záväzkov žalovanej podľa jej tvrdení a dokladov k nim predložených práve vo vzťahu k zistenej výške vymeriavacieho základu príjmu žalovanej.

61. Okresný súd odôvodnil nepreukázanie platobnej neschopnosti žalovanej tým, že došlo k preukázaniu výšky vymeriavacieho základu žalovanej v inej sume, ako táto uvádzala v priebehu konania a pri poskytnutí súčinnosti správcovi v rámci konkurzného konania. Odvolací súd konštatuje, že pôvodne vo vyjadrení k žalobe zo dňa 22.01.2024 žalovaná uviedla, že žila zo sumy 480,63 Eur z dôvodu, že v čase podania žiadosti o oddĺženie už mala 16 veriteľov, hypotekárny úver a exekučné zrážky vo výške 2/3 z platu. V tomto podaní teda netvrdila o výške príjmu v sume 480,63 Eur, ale tvrdila, že žila z uvedenej sumy po zohľadnení exekúcie na jej príjem. Pokiaľ žalobca namietal, že pri poskytnutí súčinnosti správcovi žalovaná uviedla príjem vo výške 800,- Eur, a pokiaľ bolo zistené, že vymeriavací základ žalovanej v období bezprostredne pred konkurzom bol v sume vyššej, žalovaná v odvolaní správne poukázala na skutočnosť, že samotná výška vymeriavacieho základu nezohľadňuje exekučné zrážky, prípadne povinnosť úhrady iných záväzkov existujúcich v čase zisteného vymeriavacieho základu. Bolo preto povinnosťou okresného súdu vysporiadať sa s procesnou obranou žalovanej o výške jej záväzkov, resp. o výške jednotlivých splátok (ktoré jej podľa jej tvrdenia neumožňovali úhradu záväzkov veriteľov), a to práve vo vzťahu k zistenej výške vymeriavacieho základu podľa potvrdenia Sociálnej poisťovne.

62. Okresný súd na jednej strane správne poukázal na to, že všeobecné konštatovanie žalobcu o existencii príjmu na strane žalovanej nie je dôkazom jej platobnej schopnosti, na druhej strane sa uspokojil s tvrdením, že na základe zistenej inej výšky vymeriavacieho základu žalovanej, nemal preukázanú jej platobnú neschopnosť, pričom sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s tvrdeniami žalovanej o výške dlhov vo vzťahu k zistenej výške vymeriavacieho základu.

63. Odvolací súd sa stotožnil s tvrdením žalovanej v odvolaní, že napadnuté rozhodnutie je nezrozumiteľné a nepreskúmateľné, pokiaľ okresný súd konštatoval, že žalovaná nepreukázala svoje tvrdenie o výške príjmu, nakoľko vykonaným dokazovaním bola preukázaná výška príjmu žalovanej na základe potvrdenia Sociálnej poisťovne. Pre rozhodnutie vo veci však bolo podstatné vysporiadať sa so zistenou výškou príjmu na základe vymeriavacieho základu zisteného od Sociálnej poisťovni vo vzťahu k výške záväzkov, respektíve jednotlivých splátok tvrdených žalovanou, t.j. vysporiadať sa s otázkou, či výška príjmu zisteného na základe vymeriavacieho základu od Sociálnej poisťovne s prihliadnutím na záväzky a životné náklady žalovanej, umožňuje dospieť k záveru o platobnej schopnosti alebo neschopnosti žalovanej pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu. Napadnuté rozhodnutie takéto odôvodnenie neobsahuje.

64. Bolo povinnosťou okresného súdu, vzhľadom na výšku zisteného vymeriavacieho základu vysporiadať s tvrdeniami žalovanej a listinnými dôkazmi o výške jej celkových dlhov, o výške prípadných mesačných splátok záväzkov a nevyhnutných životných nákladoch a na základe takéhoto vzťahu a pomeru medzi výškou preukázaného príjmu a preukázanou výškou jej záväzkov posúdiť, či žalovaná bola alebo nebola platobne neschopná, pričom platobná neschopnosť je definovaná ako neschopnosť plniť aspoň jeden peňažný záväzok po dobu dlhšiu ako 180 dní. Konštatovanie okresného súdu, že žalovaná nepreukázala svoje tvrdenie o výške príjmu (pokiaľ výška vymeriavacieho základu sporná nebola) a z toho vyplývajúci záver o nepreukázaní platobnej neschopnosti žalovanej je predčasný, nezrozumiteľný a nepreskúmateľný, pokiaľ sa okresný súd žiadnym spôsobom nevysporiadal s

tvrdeniami žalovanej o existencii záväzkov v konkrétnej výške nielen voči žalobcovi, ale aj voči iným veriteľom, ktoré nebola schopná uhrádzať, a to práve vo vzťahu k zistenej výške vymeriavacieho základu príjmu žalovanej. Záver okresného súdu, o nepreukázaní platobnej neschopnosti žalovanej je preto predčasný bez zohľadnenia procesnej obrany žalovanej. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva žiadna preskúmateľná úvaha, na základe ktorej okresný súd konštatoval, že nemal preukázanú platobnú neschopnosť žalovanej, nakoľko žiadne vyhodnotenie a vysporiadanie sa s tvrdeniami žalovanej o jej záväzkoch vo vzťahu k zistenej výške príjmu okresný súd v napadnutom rozhodnutí neuviedol.

65. Pokiaľ na jednej strane okresný súd správne konštatoval, že všeobecné tvrdenie žalobcu o zamestnaní žalovanej s konkrétnym príjmom nie je nepostačujúcim na záver o platobnej schopnosti, na druhej strane nie je zrejmé, na základe čoho dospel okresný súd k záveru o nepreukázaní platobnej neschopnosti, pokiaľ poukázal len na to, že vymeriavací základ žalovanej bol iný ako tvrdila vo vyjadrení k žalobe alebo v poskytnutej súčinnosti správcovi a teda pokiaľ sa nezaoberal samotnou skutkovou podstatou nepoctivého zámeru, t.j. platobnou neschopnosťou definovanou v § 3 ods. 2 ZKR ako neschopnosťou plniť 180 dní po lehote splatnosti aspoň jeden peňažný záväzok. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nedáva odpoveď, či zistená výška vymeriavacieho základu (hrubej mzdy) mala byť takou sumou mesačného príjmu žalovanej, ktorá jej mala umožňovať splácať všetky splatné záväzky v čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu, pretože okresný súd sa týmito tvrdeniami žalovanej o výške dlhu, ako aj o prípadnej výške splátok, ktoré žalovaná namietala v konaní, vôbec nezaoberal vo vzťahu k novo zistenej výške vymeriavacieho základu. Záver okresného súdu o nepreukázaní platobnej neschopnosti žalovanej, je preto predčasný a teda nesprávny. V napadnutom rozhodnutí chýba akékoľvek vysporiadanie sa s podstatnými námietkami žalovanej o takej výške dlhov, ktoré v čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu jej neumožňovala úhradu splatných pohľadávok veriteľov, vrátane pohľadávky žalobcu. Pokiaľ preto žalovaná namietala nesprávne a nedostatočné zistenie skutkového stavu, toto tvrdenie zodpovedá obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, v ktorom absentuje akékoľvek vysporiadanie sa súdom s tvrdeniami žalovanej o výške jej dlhov vo vzťahu k zistenej výške príjmu. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia absentuje akékoľvek odôvodnenie, či tieto skutkové tvrdenia podložené listinnými dokladmi o výške záväzkov žalovanej, prípadne o výške splátok (č.l. 139 a nasl.) neboli okresným súdom považované za relevantné a ak áno, z akého dôvodu, alebo či sa len okresný súd opomenul s nimi vysporiadať. Odvolací súd však zdôrazňuje, že bez vysporiadania sa s týmito skutkovými tvrdeniami žalovanej podloženými listinnými dokladmi nie je možné dospieť k správnejmu záveru o preukázaní alebo nepreukázaní platobnej neschopnosti žalovanej.

66. Podľa odvolacieho súdu je preto v tejto časti, ako uviedla žalovaná v odvolaní, napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné pre absenciu dôvodov, keďže chýba akýkoľvek vysporiadanie sa okresného súdu s tvrdeniami žalovanej o takom jej ekonomickom, majetkovom a osobnom stave (výška záväzkov, existencia exekúcií), ktoré mali za následok neschopnosť uhrádzania splatných záväzkov veriteľov po dobu viac ako 180 dní.

67. Odvolací súd opakuje, že existencia určitého príjmu, resp. zamestnania dlžníka, nie je sama o sebe spôsobilá na záver o platobnej schopnosti dlžníka ku dňu vyhlásenia konkurzu, čo bolo opakovane vyjadrené v rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR.

68. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 1/2024 pod poradovým číslom 13 (rozsudok NS SR sp. zn. 4Obdo/37/2022 zo dňa 14.06.2023) vyplýva: „Len samotná skutočnosť, že jeden zo záväzkov žalovaného bolo možné postupne vymôcť v exekúcii neznamená, že žalovaný v čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu nebol platobne neschopný.“

69. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia zároveň vyplýva, že definícia platobnej neschopnosti vyplýva z ustanovenia § 3 ods. 2 ZKR, podľa ktorého fyzická osoba je platobne neschopná, ak nie je schopná plniť 180 dní po lehote splatnosti aspoň jeden peňažný záväzok. Právna domnienka upravená v poslednej vete § 3 ods. 2 ZKR slúži na zjednodušenie posudzovania platobnej neschopnosti dlžníkov, nie je však definíciou platobnej neschopnosti, ktorá je v prípade fyzickej osoby obsiahnutá v predposlednej vete § 3 ods. 2 ZKR.

70. Z citovaného rozhodnutia ďalej vyplýva: „Pokiaľ neplatí, že len v prípade, ak nemožno voči dlžníkovi vymôcť peňažný dlh exekúciou, je dlžník platobne neschopný, potom nemôže platiť ani výrok, že ak je voči dlžníkovi možné vymôcť peňažný dlh exekúciou, dlžník nikdy nebude platobne neschopný. Ak dovolateľka v konaní tvrdila, že len na základe toho, že bolo možné voči dlžníkovi vymôcť jej peňažný dlh exekúciou, dlžník nemôže byť platobne neschopný, toto tvrdenie nemá oporu v právnej úprave. ... Jeho platobnú neschopnosť preto nie je možné posudzovať oddelene len s poukazom na peňažnú pohľadávku žalobkyne, ale aj v súvislosti s jeho schopnosťou plniť ostatné peňažné záväzky. Aj keď je potrebné vziať do úvahy, že možnosť tvrdenia a predkladania dôkazov dotknutým veriteľom vo vzťahu k pohľadávkam iných veriteľov je značne obmedzená, nič to nemení na tom, že súdy nižšej inštancie správne poukázali na tieto ďalšie záväzky žalovaného voči iným veriteľom, a teda platobnú neschopnosť žalovaného posudzovali komplexne zhodnotením ekonomickej situácie žalovaného. Proti žalovanému sa viedla aj ďalšia exekúcia v prospech banky. Pluralita veriteľom žalovaného a ďalšia exekúcia svedčia v neprospech platobnej schopnosti dlžníka.“

71. Z ďalšieho rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/18/2022 z 31.01.2023 okrem iného vyplýva: „Objektívnou neschopnosťou dlžníka plniť je pritom nutné rozumieť stav, kedy dlžník nemá dostatok objektívnych prostriedkov, aby splatný peňažný záväzok uhradil. Výklad pojmu „nie je schopný plniť“ možno chápať tak, že tento znak úpadku je daný vtedy, ak u dlžníka objektívne nastala situácia, ktorá bráni uspokojiť pohľadávky veriteľov v stanovenej lehote splatnosti, aj keby to dlžník chcel. Platobná neschopnosť musí byť všeobecná, teda musí byť zrejmé, že plnenie záväzku je pre dlžníka nemožné. Rovnako tiež samotná exekúcia pracovnoprávneho vzťahu a príjmu žalovaného ešte neznamená, že tento spĺňa podmienku platobnej schopnosti vzhľadom na výšku pohľadávky žalobcu, iných záväzkov a existencie finančného majetku žalovaného. Ide o komplexné posúdenie konkrétnej životnej situácie, teda nielen jednotlivej pohľadávky a schopnosti túto (hoci aj dlhodobu) uhrádzať, použitím len matematického výpočtu bez zohľadnenia ostatných sociálnych a ekonomických súvislostí tak, ako to zo zákona jednoznačne vyplýva.“

72. Najvyšší súd teda vo viacerých rozhodnutiach dospel k záveru, že samotná existencia pracovnoprávneho vzťahu a existencia príjmu, resp. možnosť čiastočných úhrad záväzkov (aj v rámci exekúcie), sama o sebe nepreukazuje platobnú schopnosť dlžníka v čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu.

73. V súlade s uvedenými závermi je potrebné platobnú neschopnosť preto posudzovať komplexne, t.j. s prihliadnutím na všetky veriteľov dlžníka, výšku ich pohľadávok, výšku príjmu dlžníka, jeho náklady, existenciu jeho finančného majetku a zisťovania objektívnej nemožnosti (aj čiastočnej) úhrady záväzku voči jednému alebo viacerým veriteľom bez toho, aby tým došlo k znevýhodneniu alebo poškodeniu iných veriteľov. Z definície platobnej neschopnosti vyplýva, že dlžník musí byť schopný splácať všetky svoje záväzky riadne a včas, pretože ak nie je objektívne spôsobilý splácať čo i len jeden svoj záväzok 180 dní po lehote splatnosti, potom spĺňa kritérium platobnej neschopnosti podľa § 3 ods. 2 ZKR.

74. V prejednávanej veci sa okresný súd týmito zásadami neriadil. Konštatoval nepreukázanie platobnej neschopnosti žalovanej z dôvodu, že zistil výšku vymeriavacieho základu bezprostredne pred vyhlásením konkurzu priemerne v sume 1.769,34 Eur (hrubá mzda). V napadnutom rozhodnutí však absentuje akékoľvek odôvodnenie záveru o nepreukázaní platobnej neschopnosti, najmä pokiaľ žalovaná opakovane zdôrazňovala výšku svojich dlhov, existenciu viacerých exekúcií, čo podložila aj príslušnými listinnými dokladmi, čím preukazovala svoje tvrdenie o objektívnej neschopnosti uhrádzať nielen pohľadávku žalobcu, ale aj pohľadávky iných veriteľov, ktorí preukázateľne existovali v sume konkrétnych záväzkov 70.291,60 Eur, a to len tých veriteľov, ktorí si svoje pohľadávky prihlásili do konkurzu.

75. Odvolací súd tým mieni poukázať na skutočnosť, že samotné zistenie konkrétnej výšky príjmu žalovanej ako dlžníka ešte neodôvodňuje záver o nepreukázaní platobnej neschopnosti žalovanej v čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu, pokiaľ sa okresný súd dôsledne nevysporiadal komplexne s celkovou ekonomickou a sociálnou situáciou žalovanej tak, ako ju žalovaná v priebehu celého konania pred okresným súdom prezentovala. Záver okresného súdu o nepreukázaní platobnej neschopnosti bez toho, aby sa akokoľvek vysporiadal s tvrdeniami a dokladmi zo strany žalovanej o výške jej splatných záväzkov ku dňu podania návrhu na vyhlásenie konkurzu, bez toho, aby sa zaoberal aj žalovanou tvrdenými životnými nákladmi, ktoré tiež preukazovala predloženými listinnými dokladmi (č.l. 139 a nasl.),

je predčasný a teda nesprávny, pretože absentuje odôvodnenie o komplexnom vyporiadaní sa s majetkovou, finančnou a sociálnou situáciou žalovanej. Bez takéhoto posúdenia žalovanou namietaných skutočností nie je možné dospieť k záveru o nepreukázaní platobnej neschopnosti, pokiaľ sa okresný súd s týmito tvrdeniami a procesnou obranou žalovanej nevyporiadal, ako to namietala žalovaná v podanom odvolaní.

76. S konkrétnymi skutkovými tvrdeniami podloženými listinnými dokladmi týkajúcimi sa celkovej finančnej, majetkovej a osobnej situácie žalovanej, sa okresný súd žiadnym spôsobom nevyporiadal a keďže žalovaná to v odvolaní namietala, je napadnuté rozhodnutie o nepreukázaní platobnej neschopnosti predčasné, t.j. nesprávne. Ako už bolo uvedené všeobecné tvrdenie žalobcu o existencii stabilného príjmu žalovanej a jej nadpriemerných pomeroch so spôsobilosťou uhrádzať aspoň čiastočne dlh žalobcu alebo iných veriteľov nepostačuje na preukázanie nepoctivého zámeru žalovanej spočívajúceho v tvrdení o absencii platobnej neschopnosti žalovanej v čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu, pretože nezohľadňuje komplexné posúdenie konkrétnej životnej situácie žalovanej, teda nielen vo vzťahu k jednotlivej pohľadávke žalobcu a schopnosti túto uhrádzať, ale nezohľadňuje ani ostatné sociálne a ekonomické okolnosti na strane žalovanej aj vo vzťahu k pohľadávkam iných veriteľov, k jej výdavkom a finančnému majetku.

77. Absencia odôvodnenia v napadnutom rozhodnutí pri vysporiadaní sa s tvrdeniami a dokladmi predloženými žalovanou o výške splatných záväzkov, o výške životných nákladov, o existencii exekúcií má za následok, že v tejto časti je napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné, keďže neobsahuje žiadne odôvodnenie neprihliadnutia na tieto tvrdenia, t.j. na procesnú obranu, pričom sa jedná o podstatnú okolnosť majúcu vplyv na prijatie záveru o existencii alebo neexistencii poctivého zámeru vo forme absencie platobnej neschopnosti. Je povinnosťou súdu a zároveň právom strany sporu, aby napadnuté rozhodnutie obsahovalo vysporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní, ktoré môžu mať vplyv na konečné rozhodnutie. Povinnosťou súdu je preto riadne zdôvodniť svoje rozhodnutie. Pokiaľ rozhodnutie súdu neobsahuje vysporiadanie sa so všetkými okolnosťami dôležitými pre rozhodnutie a neobsahuje riadne odôvodnenie, takéto rozhodnutie neumožňuje odvolaciemu súdu preskúmať napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu skutkových tvrdení strán sporu. Nedostatok odôvodnenia rozhodnutia súdu a nevyporiadania sa so všetkými relevantnými skutočnosťami je porušením práva strany sporu na spravodlivý proces z dôvodu nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie. Absencia odôvodnenia neumožňuje odvolaciemu súdu podrobiť napadnuté rozhodnutie prieskumu v odvolacom konaní o správnosti alebo nesprávnosti skutkových a právnych záverov súdu prvej inštancie. Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR vyplýva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument, ale iba na tie, ktoré majú význam pre rozhodnutie a zostali sporné (napr. Nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 78/05 zo dňa 16.03.2005). Strana sporu má však právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, ktoré musí byť dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu jeho správnosti v konaní o opravnom prostriedku. Pokiaľ v rozhodnutí absentuje vyporiadanie sa so spornými skutkovými tvrdeniami, ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie o uplatnenom nároku, ide o nepreskúmateľné rozhodnutie. Takéto rozhodnutie porušuje právo účastníka na spravodlivý proces, pretože mu upiera možnosť skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov.

78. Ako správne uviedol okresný súd, v zmysle rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu dôkazné bremeno o existencii nepoctivého zámeru zaťažuje žalobcu. Pokiaľ žalobca toto dôkazné bremeno unesie, následne súd vyhodnocuje, či žalovaný preukázal skutočnosti vylučujúce žalované právo (rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Obdo/18/2022), t.j. nastupuje dôkazná povinnosť žalovaného preukázať poctivý zámer na základe posudzovania konania žalovaného ako dlžníka po podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu v zmysle § 166g ods. 1 ZKR.

79. Z uvedeného vyplýva, že preukazovanie poctivého zámeru dlžníkom, ktorým vylučuje žalobcom uplatnené právo, nastupuje po tom, ak žalobca ako veriteľ preukáže nepoctivý zámer dlžníka. Zákon v ustanovení § 166g ods. 2 ZKR definuje demonštratívne vypočítanými kritériami nepoctivý zámer dlžníka pri oddĺžení, a to vo forme správania sa pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu, pri podaní návrhu ako aj po jeho podaní. Pokiaľ mieni dlžník vyvrátiť nepoctivý zámer pri oddĺžení je povinný preukázať konanie predpokladané podľa § 166g ods. 1 ZKR, ktoré je definované jeho konaním po podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu.

80. Pretože okresný súd dospel k záveru (podľa odvolacieho súdu k predčasnému, t.j. nesprávnemu) o nepreukázaní platobnej neschopnosti žalovanej, zaoberal sa aj tvrdením žalobcu a zistenou skutočnosťou o vyplatenom odstupnom v prospech žalovanej za obdobie 03/2024 na základe potvrdenia Sociálnej poisťovne. Dospel k záveru, že takéto plnenie vo forme odstupného, hoci nie je ani darom, ani dedením, ani výhrou zo stávky alebo hry ako to určuje § 166g ods. 1 ZKR, je možné považovať za iný neočakávaný zdroj príjmu, ktorý v zmysle § 166g ods. 1 ZKR vyžaduje, aby časť z neho bola poskytnutá na plnenie pre veriteľov dotknutých oddĺžením na uspokojenie nevymáhateľných pohľadávok, inak nie je preukázaný poctivý zámer dlžníka. Odvolací súd sa s týmto záverom okresného súdu nestotožnil.

81. Z ust. § 166g ods. 1 ZKR vyplýva, že dlžník preukazuje poctivý zámer pri oddĺžení okrem iného takým správaním po podaní návrhu, v rámci ktorého v prípade nie nepatrného dedenia, daru alebo výhry zo stávky alebo hry ponúkne aspoň polovicu z takéhoto zdroja dobrovoľne veriteľom na uspokojenie nevymáhateľného dlhu. Odvolací súd konštatuje, ako to uviedol aj okresný súd v napadnutom rozhodnutí, že z časového hľadiska je posudzovanie takéhoto konania limitované len začiatkom tohto obdobia, t.j. po podaní návrhu na konkurz a následne nie je časovo obmedzené, t.j. dokedy súd takéto konanie posudzuje. Okresný súd uviedol, že sa jedná o povinnosť sledovania takéhoto konania minimálne po dobu šiestich rokov od vyhlásenia konkurzu, keďže v tejto lehote má veriteľ právo podať žalobu o zrušenie oddĺženia. Odvolací súd sa s takýmto zovšeobecnením časového hľadiska bez ďalšieho nestotožnil.

82. Podľa odvolacieho súdu je časové hľadisko posudzovania konania dlžníka podľa § 166g ods. 1 ZKR limitované konkrétnymi individuálnymi okolnosťami v každej prejednávanej veci a nie je možné generalizovať časové vymedzenie posudzovania konania dlžníka v období šiestich rokov po skončení konkurzného konania. V tejto súvislosti je okrem iného vhodné pripomenúť, že súčasná právna úprava účinná od 01.03.2017 nepozná inštitút tzv. osvedčenia dlžníka v skúšobnej lehote.

83. Podľa odvolacieho súdu posudzovanie poctivého zámeru z časového hľadiska je nepochybne potrebné vykladať vo vzťahu od podania návrhu na vyhlásenie konkurzu po jeho skončenie, čomu zodpovedá aj požiadavka § 166g ods. 1 ZKR na poskytnutie súčinnosti správcovi, ktorá pripadá do úvahy len počas konkurzu. Keďže uvedená právna úprava nemá časové obmedzenia posudzovania poctivého zámeru, nie je vylúčené posudzovanie konania dlžníka z hľadiska preukazovania poctivého zámeru aj po skončení konkurzného konania, avšak s prihliadnutím na individuálne okolnosti každej prejednávanej veci.

84. Poctivý zámer dlžníka určuje zákon v zmysle § 166g ods. 1 ZKR len na základe jeho správania po podaní návrhu na oddĺženie v rovine ekonomickej, osobných pomerov a poskytnutia súčinnosti v konkurznom konaní. Odvolací súd sa však nestotožnil so zovšeobecnením časového vymedzenia v napadnutom rozhodnutí, podľa ktorého posudzovanie konania dlžníka pri preukazovaní poctivého zámeru pripadá do úvahy vždy do šiestich rokov od vyhlásenia konkurzu. Hoci v tejto lehote môže veriteľ podať návrh na vyhlásenie konkurzu, podľa odvolacieho súdu nie je možné namietat akékoľvek konanie dlžníka vykonané v tejto lehote, pokiaľ vzhľadom na časový odstup od skončenia konkurzného konania nie je možné objektívne spojiť takéto následné konanie spätne aj niekoľko rokov vo vzťahu k nepoctivému zámeru pri podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu. Podľa odvolacieho súdu je potrebné časové hľadisko takýchto úkonov dlžníka po skončení konkurzného konania podľa § 166g ods. 1 ZKR posudzovať individuálne s prihliadnutím na konkrétne okolnosti každej veci.

85. Podstatnou okolnosťou pre rozhodnutie v prejednávanej veci bolo posúdenie otázky, v akom časovom období po vyhlásení konkurzu je možné posudzovať konanie dlžníka vo vzťahu k preukazovaniu poctivého zámeru v zmysle kritérií upravených v ust. § 166g ods. 1 ZKR, konkrétne v prejednávanej veci vo vzťahu k vyplateniu odstupného takmer jeden a tri štvrté roka po vyhlásení konkurzu a takmer jeden a pol roka po skončení konkurzu na majetok žalovanej. Dĺžku lehoty pri posudzovaní správania dlžníka po podaní návrhu pri preukazovaní poctivého zámeru zákon konkurzu a reštrukturalizácii nerieši. Ustanovenie § 166f ods. 1 ZKR určuje veriteľovi lehotu na podanie žaloby o zrušenie konkurzu pre nepoctivý zámer do šiestich rokov od vyhlásenia konkurzu alebo určenia splátkového kalendára, ak preukáže, že dlžník nemal pri oddĺžení poctivý zámer. Podľa odvolacieho súdu však túto lehotu nie je možné považovať zároveň za lehotu umožňujúcu súdu skúmať všeobecne v každom prípade poctivý zámer dlžníka podľa § 166g ods. 1 ZKR, a to do šiestich rokov od vyhlásenia konkurzu alebo určenia splátkového kalendára. Ustanovenie § 166f ods. 1 ZKR vyžaduje od veriteľa

preukázanie, že dlžník nemal poctivý zámer pri oddĺžení. Hoci teda ustanovenie § 166g ods. 1 ZKR neohraničuje koniec lehoty po podaní návrhu v ktorej sa skúma poctivý zámer dlžníka, avšak vzhľadom na absenciu inštitútu osvedčenia dlžníka a pretože poctivý zámer je svojou povahou subjektívny vnútorný vzťah dlžníka, ktorý sa posudzuje podľa § 166f ods. 1 ZKR pri oddĺžení, potom nie je možné podľa odvolacieho súdu posudzovať správanie a konanie dlžníka podľa § 166g ods. 1 ZKR po uplynutí značne dlhého časového obdobia po vyhlásení konkurzu a je potrebné vždy prihliadnuť na individuálne okolnosti prejednávanej veci.

86. Podľa odvolacieho súdu teda skúmanie správania sa dlžníka z časového hľadiska pri preukazovaní poctivého zámeru podľa § 166g ods. 1 ZKR sa musí týkať časového obdobia blízkeho rozhodnutia súdu o vyhlásení konkurzu, inak absentuje vzťah medzi takýmto správaním a tvrdeným nepoctivým zámerom ako vnútorným subjektívnym vzťahom dlžníka pri oddĺžení. Pokiaľ v prejednávanej veci došlo k vyplateniu odstupného takmer rok a tri štvrté po vyhlásení konkurzu na majetok žalovanej, pričom sa jedná o okolnosť, ktorá nebola ovplyvniteľná žalovanou (rozhodnutie zamestnávateľa o prepustení) a nebolo ani len tvrdené, že v čase podania návrhu na konkurz mala mať žalovaná o tejto skutočnosti vedomosť, jednalo sa o značný časový odstup od vyhlásenia konkurzu a nie je preto podľa odvolacieho súdu v prejednávanej veci relevantný vzťah medzi vyplatením odstupného a poctivým zámerom žalovanej pri oddĺžení v zmysle § 166g ods. 1 ZKR.

87. Odvolací súd sa s otázkou časového hľadiska posudzovania konania dlžníka podľa § 166g ods. 1 ZKR zaoberal už v rozhodnutí sp. zn. 43CoKR/8/2014 zo dňa 31.10.2024, od ktorých záverov sa nemá dôvod odchyliť.

88. Podľa odvolacieho súdu ustanovenie § 166g ods. 1 ZKR treba posudzovať nie len z časového hľadiska so zdôraznením individuálnych okolností prejednávanej veci, ale aj s prihliadnutím na vecné plnenie. Okresný súd pri určení poctivého zámeru dlžníka správne uviedol, že konania, ktoré sú vymenované v § 166g ods. 1 ZKR sú príkladné, vzhľadom na slovné použitie „najmä“. Zákomon demonštratívne určené konania dlžníka pri preukazovaní poctivého zámeru sa týkajú tak oddĺženia vo forme splátkového kalendára, t.j. aby bol splátkový kalendár udržateľný, ako aj oddĺženia vo forme konkurzu (Milan Ďurica: Zákon o konkurze a reštrukturalizácii, Komentár, 4. vydanie, C. H. Beck, 2021, strana 1155). Posudzovanie ekonomického správania dlžníka sa týka aj nadobudnutia neočakávaného zdroja príjmu, ako uviedol okresný súd, vo forme dedenia, darovania, zo stávky alebo z hry. Odvolací súd posudzoval povahu plnenia, ktoré bolo prijaté žalovanou vo forme odstupného, t.j. či spadá pod príjmy vyžadujúce poskytnúť časť z nich veriteľom podľa § 166g ods. 1 ZKR.

89. Ako bolo uvedené zmyslom oddĺženia je poskytnúť dlžníkovi druhú šancu, t.j. umožniť mu návrat do bežného ekonomického stavu nezaťaženého dlhmi a exekúciami. Zmyslom poctivého zámeru vymedzeného určitým konaním a správaním dlžníka podľa § 166g ods. 1 ZKR je zisťovanie, či dlžník takúto druhú šancu svojim aktívnym konaním a prístupom aj využil. Podľa odvolacieho súdu kritériám preukázania poctivého zámeru podľa § 166g ods. 1 ZKR zodpovedá taký výklad, ktorý zohľadňuje základný účel a zmysel oddĺženia, t.j. poskytnutie novej šance a využitia tejto šance dlžníkom tak, aby opätovne nespadol do špirály dlhov, exekúcií a podobne. Zmyslom oddĺženia je zabezpečiť také podmienky dlžníkovi, aby v prvom rade bolo zabezpečené jeho ekonomické zaradenie do spoločnosti, t.j. zamestnanie a udržanie zamestnania, pretože práve takýmto spôsobom správania sa dlžníka je zabezpečené, aby opätovne nespadol do pasce dlhov a exekúcií.

90. V prejednávanej veci bolo odstupné žalovanej vyplatené z dôvodu ukončenia dlhoročného pracovného vzťahu, čo sporné v konaní nebolo a žalobca túto skutočnosť účinne nepoprel. Po skončení konkurzného konania teda došlo k vzniku nepriaznivej ekonomickej a majetkovej situácie na strane žalovanej, ktorá stratila zamestnanie, pričom práve existencia a hľadanie zamestnania je jedným zo spôsobov preukazovania poctivého zámeru podľa § 166g ods. 1 ZKR. Za tejto situácie, pokiaľ bolo žalovanej vyplatené odstupné z dôvodu ukončenia pracovnoprávneho vzťahu a straty jej príjmu, pričom iný zdroj príjmu okrem mzdy preukázaný nebol, je podľa odvolacieho súdu odstupné potrebné považovať za také finančné plnenie, ktoré poskytuje prepustenému zamestnancovi - žalovanej, možnosť po určitú dobu preklenúť nepriaznivú finančnú a majetkovú situáciu spočívajúcu v strate zamestnania tým, že do doby nájdania si nového zamestnania bude zabezpečená jej finančná situácia práve vo forme odstupného. Podľa odvolacieho súdu takéto posúdenie odstupného nie je možné považovať za neočakávaný - nad rámec bežného chodu udalostí - zdroj príjmu, existujúci popri

inom príjme, v danom prípade nad rámec existujúceho príjmu zo zamestnania, ale naopak, je ho potrebné považovať za dočasnú náhradu strateného príjmu a prostriedok preklenutia nepriaznivého dôsledku straty zamestnania a straty príjmu z neho plynúceho. Pri vyplatení odstupného z hľadiska posudzovania poctivého zámeru podľa § 166g ods. 1 ZKR sa podľa odvolacieho súdu nejedná o situáciu získania majetkového prospechu nad rámec existujúcich ekonomických pomerov, to znamená nad rámec stabilného príjmu, ale naopak, je vyvážením straty tohto príjmu. Podľa odvolacieho súdu, pokiaľ z dôvodu straty zamestnania, vyplatenia odstupného a neposkytnutia ani časti z neho veriteľom okresný súd dospel k záveru o nepreukázaní poctivého zámeru žalovanej, odvolací súd sa s týmto záverom nestotožnil, pretože nezodpovedá povahe vyplateného plnenia vo forme odstupného, jeho účelu a ani zmyslu oddĺženia (šanca na nový život a konať tak, aby sa dlžník opätovne nedostal do úpadku) a danej konkrétnej situácii na strane žalovanej, u ktorej nastala práve situácia neželaná ustanovením § 166g ods. 1 ZKR, teda strata zamestnania, pričom výpadok z príjmu mal byť dočasne nahradený práve vyplatením odstupného. Opačný záver by mohol viesť k situácii, kedy pri strate príjmu zo zamestnania a poskytnutím polovice odstupného veriteľom, popri úhrade nevyhnutných životných potrieb, by sa opätovne zvýšilo riziko dlhovej pasce, vzniku dlhov, exekúcií a podobne. V prejednávanej veci pri zohľadnení konkrétnych individuálnych okolností preto odvolací súd nepovažoval neposkytnutie časti odstupného veriteľom za nepreukázanie poctivého zámeru žalovanej.

91. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

92. Odvolací súd nad rámec uvedeného z dôvodu hospodárnosti konania udáva, že sa stotožnil so záverom okresného súdu, ktorý zodpovedá obsahu spisu a vykonanému dokazovaniu, podľa ktorého za doterajšieho skutkového stavu nebol preukázaný nepoctivý zámer žalovanej podľa § 166g ods. 2 písm. c) a e) a h) ZKR a odkazuje na bod. 37. a 38. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

93. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní opätovne posúdi žalobu o zrušenie oddĺženia žalovanej pre nepoctivý zámer a vysporiada sa so skutkovými tvrdeniami a listinnými dokladmi predloženými žalovanou ohľadne jej ekonomickej, majetkovej a finančnej situácie a osobných pomerov v období bezprostredne pred a pri podaní návrhu na oddĺženie vo vzťahu k tvrdenej výške dlhov, resp. výške splátok a k jej príjmu zistenému na základe potvrdenia Sociálnej poisťovne za obdobie od januára do augusta 2022 pri zohľadnení výšky a splatnosti jednotlivých pohľadávok preukázaných veriteľov, ako to vyplýva z obsahu spisu. Okresný súd opätovne posúdi zistený skutkový stav vo vzťahu k definícii platobnej neschopnosti podľa § 3 ods. 2 ZKR s prihliadnutím na zhodnotenie komplexnej majetkovej a osobnej situácie žalovanej nielen vo vzťahu k pohľadávke žalobcu, ale aj k iným pohľadávkam ostatných veriteľov, ako ich tvrdila žalovaná v priebehu konania.

94. O náhrade trov prvostupňového ako aj odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 396 ods. 3 CSP v novom rozhodnutí o veci.

95. Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).